

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Pakod Község Önkormányzata

2023-2027

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	10
Célok	11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása	13
2. Stratégiai környezet bemutatása	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	18
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	36
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	54
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	63
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	70
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	75
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	77
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	78
1. A HEP IT részletei	78
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	80
Jövőképünk	81
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	83
3. Megvalósítás	89
3.1 A megvalósítás előkészítése	89
3.2 A megvalósítás folyamata	89
3.3 Monitoring és visszacsatolás	92
3.4 Nyilvánosság	92
3.6 Érvényesülés, módosítás	93
4. Elfogadás módja és dátuma	94

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Pakod Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

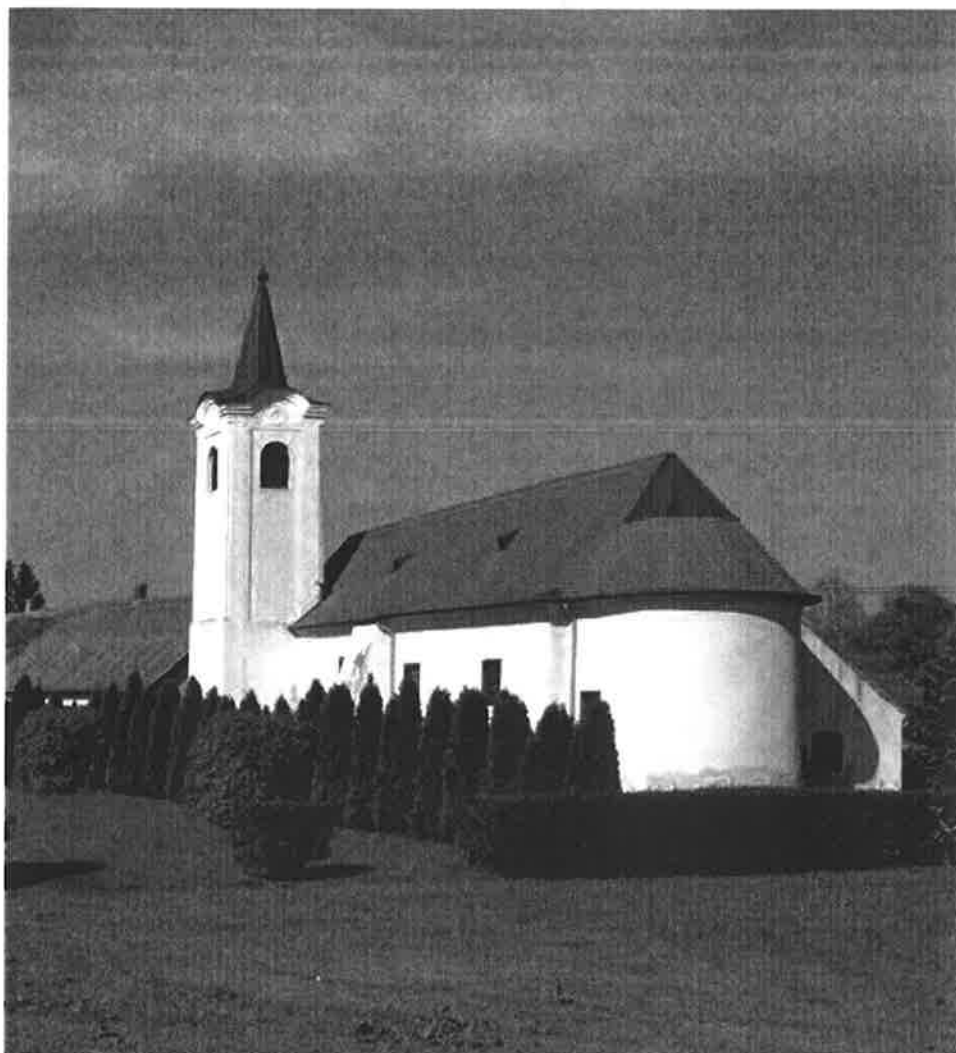

Pakod település Észak-Zalában, közvetlenül a vasi megyehatár szélén fekszik, a Zala folyó partján. Zalabértől délnyugatra. A község a Zalai Borvidékhez tartozó Csáfordi-hegy nyugati lábánál a Zala folyó két partján terül el.

Egyik legjelentősebb helyi értéke az 1717-ben újjáépült műemlék római katolikus templom, melynek főoltárát neobarokk, szószékét 18. századi parasztkorok falfaragás díszíti. Nevezetességei közé tartozik a Tölcsánymajorban lévő volt uradalmi magtár, melynek építési ideje az 1800-as évek elejére tehető. Az épület hosszofalás, felföldemes, nyeregtetős kialakítású, barokk stílusú meszelt, egyszerű, tagozat nélküli homlokzattal, kiugró magas lábazattal. A gyönyörű környezetben elterülő pakodi szőlőhegyek nemcsak a bor kedvelőinek jelentenek vonzó célpontot. A pincék többsége igen régi, nem ritka a 200 éves boltozat, de még idősebb faajtók, épületek is megcsodálhatók a festői szépségű túraútvonalakon járva.

A település nevezetességei:

- római katolikus templom

- Tölcsány-major

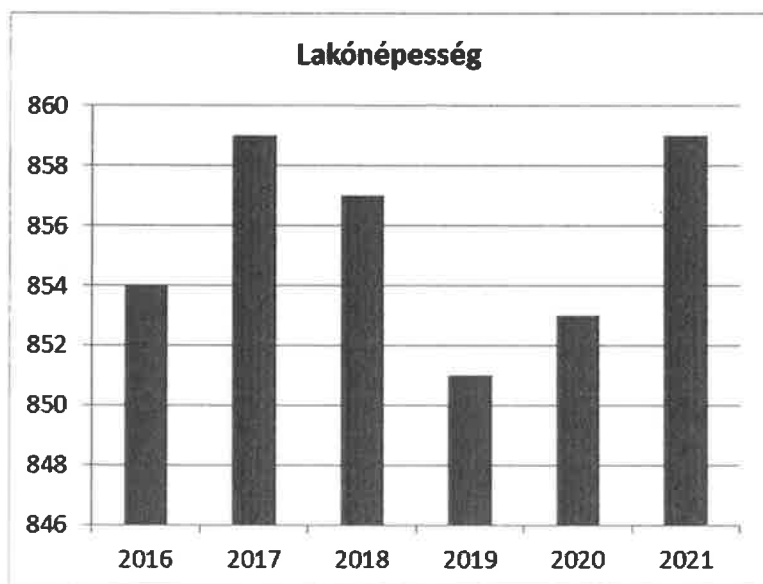
- 200 éves zsúpos pince

A Lakosságszáma a 2007-es adatok szerint 969 fő volt, mely sajnos folyamatos csökkenést mutat, 2021. év adatai alapján tovább csökkent 859. főre. Az 1 számú – Lakónépesség adatait szemléltető diagramm híven tükrözi a lakosság számának csökkenését.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	854	bázis év
2017	859	100,59%
2018	857	99,77%
2019	851	99,30%
2020	853	100,24%
2021	859	100,70%
2022	865	100,70%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

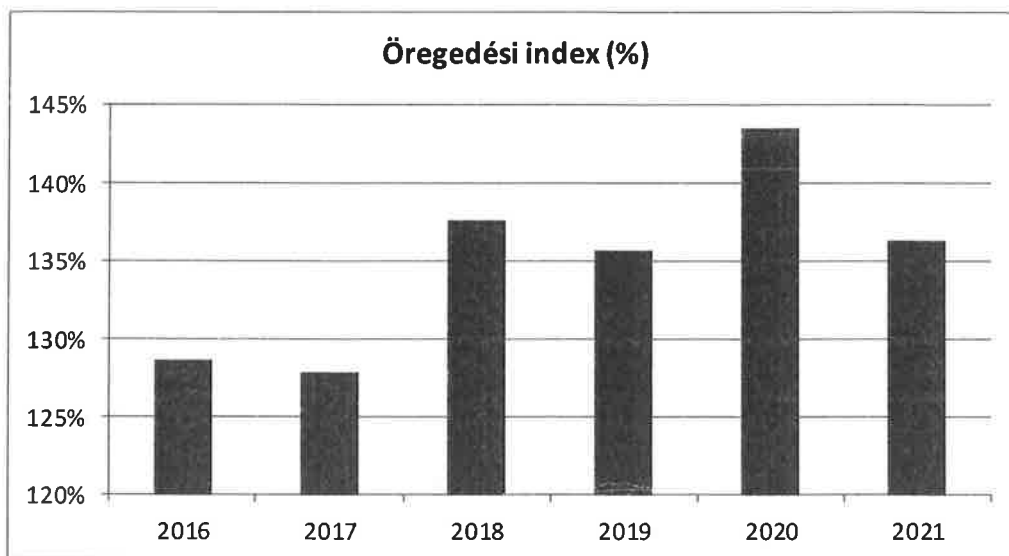
Az alábbi 2. számú táblázat adatai mutatják be a 2019. évi népesség összetételét, mely összetétel az országos adatokkal összevetve hasonló százalékos arányokat mutat.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	408	443	851	47,94%	52,06%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)	8	16	24	2,82%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	58	57	115	6,82%	6,70%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	11	10	21	1,29%	1,18%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	255	239	494	29,96%	28,08%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	34	31	65	4,00%	3,64%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	50	106	156	5,88%	12,46%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	148	115	128,70%
2017	147	115	127,83%
2018	150	109	137,61%
2019	156	115	135,65%
2020	165	115	143,48%
2021	169	124	136,29%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A település problémáját azonban hasonlóan a környező településekhez, a lakosságszám csökkenése adja, mely a 2020. évben növekedésnek indult, de az elhalálozások és születések számának összevetéséből is kimutatható, hogy a 2020. évbéli adatok csökkenni látszanak és talán egy kedvező demográfiai változás következik be a továbbiakban.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	3,51
2017	7,01
2018	-27,24
2019	-2,42
2020	-12,25
2021	8,63

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-9,36
2017	-5,84
2018	-4,74
2019	-3,63
2020	-7,35
2021	-1,23

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2001 évtől napjainkig a településen élő 0-14 éves korúak számánál folyamatos csökkenése volt regisztrálható.

Mindez sajnos érezhető volt az óvodai és iskolai létszámadatoknál is. A csökkenés szükségessé tette az iskola teljes bezárását 2018-ban, s egyéb kedvezőtlen, azonban a források hiánya miatt szükséges lépések meghozatalát.

A gyermeklétszám csökkenése részben annak tudható be, hogy a szülők a gyermekeiket azonos településen lévő intézményben látják biztosítottnak, mert úgy a közlekedést sokkal könnyebben oldják meg. Sok szülő Zalaegerszegen, vagy Zalaszentgróton dolgozik és viszi magával az ottani intézményekbe a gyermekét.

Amennyiben a fentiekhez hozzáteszük az elköltözők és községünkben költözők számának összevetését lehetővé tevő táblázatot, 2021-től kisebb javulás tapasztalható. A település sajnos napjainkra vesztett vonzerejéből.

A település menedzselése sajátos fogalom, hiszen a településnek is sokféle fogalmi megközelítése létezik, mely meghatározza mindazokat a feladatokat, melyeket a menedzselés jelent, azonban ez a feladata a települési Képviselőtestületeknek.

A feladatainkat a település egészére értelmezzük, a település „közösség egy közigazgatási térben”, mely közösség saját érdekekkel, célokkal, önállósággal, elkülönültséggel, stb. jellemezhető, mivel más, mint a többi közösség, mint a többi település.

Fontos cél a beépítettség, a lakóövezet, a zöldterületek, ipari funkciók, a belterület- és a külterület funkcióinak kérdéseit célszerűen a lakosság érdekeinek maximális figyelembevétele mellett kialakítani, illetve tovább fejleszteni, együttműködve az urbanisztika szakembereivel, úgy, hogy a múlt értékeit maximálisan megőrizzük.

Ezen tevékenység során az érdekek feltárása, az érdekegyeztetés folyamatában a helyi szereplők bevonása, a teljes nyilvánosság megőrzése fontos számunkra.

Szeretnénk megőrizni a település falusias jellegét, a vidék báját, mezőgazdasági jellegét, mindemellett azonban a helyi könnyűipar fejlesztése, vállalkozások helyének megteremtésére is törekednünk kell, annak érdekében, hogy a településen munkahelyeket teremthessünk, ezzel is meggátoljuk a település elöregedését, az elvándorlást.

A településünk Zalaegerszeg és Zalaszentgrót város között fekszik, a két város közelsége határozza meg a fejlődés irányát.

Az itt élők komfortérzetét azonban nem csak a településszerkezet és a munkaerő teremtés határozza meg.

Fontos, hogy otthonában kikapcsolódjon, biztonságban érezze magát.

Az önkormányzat fontos feladatának tekinti a településen a civil szervezetek munkájának törekvéseinek segítségét.

Pakodon nagyon jól működő Nyugdíjasklub és Sport szervezet működik. Büszkék lehetünk a Margaréta dalkör munkájára is, mely több megyében lép fel és kelti a község jó hírét. A Sport Egyesület segítségével nagyobb a realitása a fiatal korosztály helyben tartásának. A község jövője az ő munkájuk nyomán biztosított.

Célul tűztük ki a közbiztonság javítása érdekében a helyi Polgárőrség munkájának felélesztését. Egyre jobb kapcsolatot tartunk a rendőrséggel, és egy közbiztonság javítása érdekében kamerás megfigyelőrendszer telepítése is megtörtént.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Pakod település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A helyben működő életre-keltett HEP fórum tagjai korábban is tevékeny részt vállaltak a község fejlesztésében az itt élők körülményeinek javításában

A Fórum tagjai:

Halek László - polgármester
Vízvári Ottó János – alpolgármester
Répásiné dr. Szilágyi Anna aljegyző
Gyulasiné Farkas Ibolya - szociális ügyintéző
Bedics Adél - óvodavezető
Halász Adrienn - védőnő
Vincze Erika - asszisztens
Dr. Budai Zsolt - házi orvos
Balogh Gyula - Sportkör vezetője
Németh Róbert - pedagógus
Vízvári Ottó Jánosné - Margaréta dalkör vezetője
Katona Levente - KMB rendőr
Cseh Mónika - házi segítségnyújtó
Németh Eszter - hitoktató tanár

CSALÁDGONDOZÓ és GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT munkatársai:

Szakos Marianna - családgondozó
Polgárné Kelemen Bernadett - családgondozó

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

- A háziorvosi körzetekről dokumentum
- A temetőkről temetkezés rendjéről (Leginkább az idősek védelmében került megalkotásra, az Ő célcsoportjukat célozza meg. Rendeleti úton szabályozza a helyi temető „házi rendjét”, a sírhelyek, urnahelyek és sírboltok megváltásának díját, annak érdekében, hogy a temetkezés rendje a nyilvántarthatóvá váljon és a temetkezés helye méltóan karbantartható legyen.)
- **Étkeztetés Intézményi térítési díja , a gyermekek számára biztosítandó étkeztetésidő megismerhetőségét szabályozottságát biztosítja**
- **Házi segítségnyújtás** , az idősek részéről igénybevehető szolgáltatás díját és körülményeit szabályozza egy különösen kiszolgáltatott korosztály – réteg - számára
- Helyi építési szabályzat a település valamennyi rétege számára megismerhetővé teszi a településre, annak beépítési módjára hozott szabályokat
- Lakásépítés helyi támogatásáról
- **Lakások bérbeadása, a településen bérbeadható bérlakások bérleti díját, a bérbevétel módját teszi megismerhetővé**
- **Szociális rendelet-2021 (a 2021. évi szabályozásnál ismertette a szociális törvényben foglalt módosítás szükségessége. Valamennyi célcsoport számára nyújtható szociális hálót mutatja be.)**

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Önkormányzatunk működése során az esélyegyenlőség megvalósítását az EU elvárásoknak is megfelelően horizontális elvként határozza meg, melynek át kell hatnia az Önkormányzat valamennyi tevékenységét: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását és a helyi szintű közpolitikák alakítását egyaránt.

Jelen HEP elkészítése során ezért egyik elsődleges célunk, volt, hogy a program illeszkedjen az önkormányzat helyi stratégiai terveihez, koncepcióihoz. A meglévő stratégiai dokumentumok (Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Településrendezési terv, Sportkoncepció stb....) áttekintését követően, megállapítható, hogy azok tartalmazzák az esélyegyenlőség szempontjából releváns elemeket.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az Esélyegyenlőségi Program készítése során az alábbi stratégiákat, fejlesztési terveket, koncepciókat, tekintettük át az Esélyegyenlőségi Program készítéséhez:

- Zalaszentgróti Kistérség Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció
- Zalaszentgróti Kistérség Közoktatás- Fejlesztési és Intézkedési Terv
- Zalaszentgróti Kistérség Közfoglalkoztatási Koncepció
- Zalaszentgróti Foglalkoztatási Paktum Háló projekt kutatásai
- Zalaszentgróti Kistérség Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terve

Figyelemmel arra, hogy a településünk 1000 fő alatti lélekszámú, ezért elmondható, hogy a szolgáltatásaink nagy részét társulási formában biztosítjuk a Lakosság számára a fenntarthatósági szempontok miatt.

A Mötv. 157. § a) pontja 2013. január 1-jei hatállyal a helyi önkormányzatok társulásairól és együttműködéséről szóló 1997. évi CXXXV. törvényt hatályon kívül helyezte A Mötv. 146. §. (1) bekezdése kötelezést fogalmazott meg az e törvény hatálybalépése előtt kötött önkormányzati társulási megállapodások felülvizsgálatára.

A Képviselőtestületek e törvény rendelkezéseinek megfelelően módosítják megállapodásaikat a törvény hatálybalépését követő hat hónapon belül.

A társulási megállapodás felülvizsgálata Pakod település vonatkozásában is megtörtént.

A Társulási formában működik a szociális alapszolgáltatási feladatok:

- az étkeztetést,
- a házi segítségnyújtást,
- a családsegítést,

A gyermekjóléti alapellátási feladatok közül biztosítja:

- a gyermekjóléti szolgáltatást.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adatahiányok kimutatása

Pakod település bemutatása során már említésre kerültek olyan az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, melyekre jelen pontban is hivatkozni kívánok, mert megmutatják, hogy a település lakosságszáma lassú csökkenést mutat. A táblázat által mutatott népességi körben végeztünk kutatásokat megvizsgálva a népesség összetételét kor, nem, műveltség és egyéb vonatkozásban, körben is. Majd két kördiagram szemlélteti a népesség kor és nem szerinti összetétele közötti különbséget.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	854	bázis év
2017	859	100,59%
2018	857	99,77%
2019	851	99,30%
2020	853	100,24%
2021	859	100,70%
2022	865	100,70%

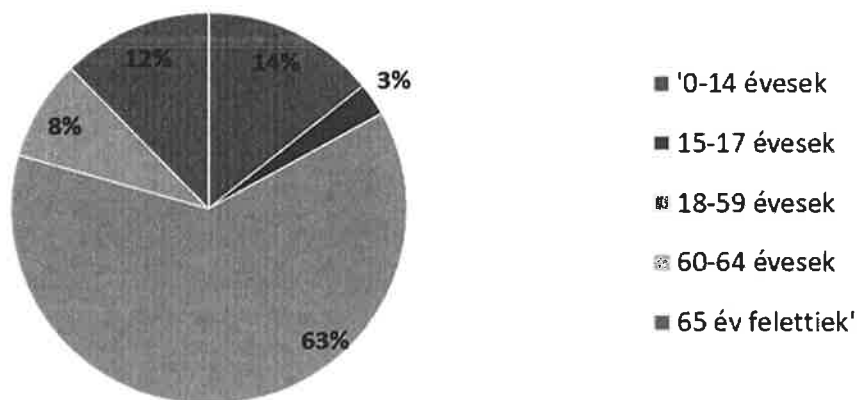
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)

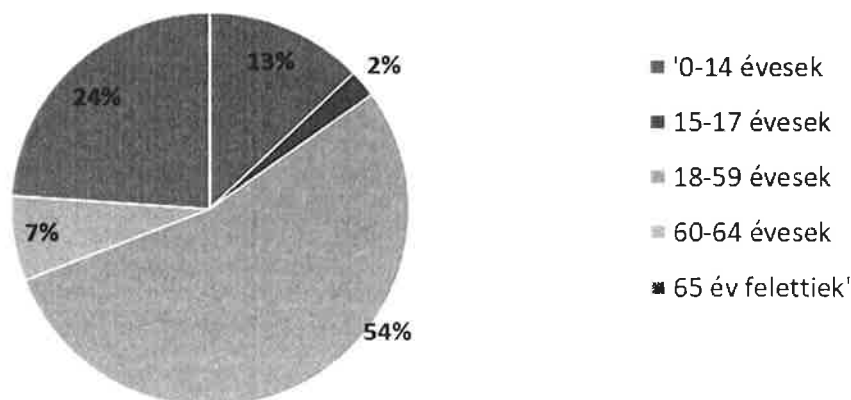
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	408	443	851	47,94%	52,06%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)	8	16	24	0,94 %	1,88 %
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	58	57	115	6,82%	6,70%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	11	10	21	1,29%	1,18%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	255	239	494	29,96%	28,08%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	34	31	65	4,00%	3,64%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	50	106	156	5,88%	12,46%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Pakod településen 2019. évet tekintve a lakónépesség száma 851 fő volt mely 2021 évre 859 főre emelkedett. Ebből a férfiak száma a település összlakosságának a 47,94 %-a, a nők száma a település összlakosságának a 52,06 %-a, az adatok alapján megállapítható, hogy a településen a lakosságszám kiegyensúlyozott. A statisztikai adatok hasonlóságot mutatnak a több településen megismert adatokkal, amely vélhetően az országos átlaghoz közelít.

A 0-2 éves korú gyermekek száma 24 fő. A 0-14 éves korú gyermekek száma 115 fő, melyből a férfiak száma a település összlakosságának 6,82 %-a, a nők száma a település összlakosságának a 6,70 %-a.

A 15-17 éves korú gyermekek száma 21 fő. A 18-59 éves, középkorú lakosság száma a településen 494 fő, melyből a férfiak száma a település középkori lakosságának a 29,96 %-a, a nők száma a település összlakosságának a 28,08 %-a.

A 60-64 évesek száma 65 fő, melynél a nők és a férfiak számának százalékos aránya már a fenti mutatókhoz képest megbomlik, azonban a 65 éven felüliek számánál, illetve annak nemenkénti összetételénél már döbbenetes módosulást mutat. A 65 éve feletti, időskorú lakosságszám 156 fő, melyből a férfiak száma a település összlakosságának a 5,88 %-a, a nők száma a település összlakosságának a 12,46 %-a.

Ezen mutatók összhangban vannak az országos átlaggal.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	50,96	35,10
2017	50,06	32,57
2018	49,12	26,60
2019	47,94	23,53
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Zala megyében az egyes nemzetgazdasági ágakat tekintve a feldolgozóipar és az egészségügy a két legnagyobb foglalkoztató, ahol a létszám negyede, illetve 13%-a dolgozik.

A feldolgozóiparon belül a gépiparban és az élelmiszeriparban dolgoztak a legtöbben. Nemzetgazdasági áganként eltérően változott a munkaerő felhasználás. A termelő ágakban az ipar kivételével mindenütt nőtt az alkalmazottak száma, legerőteljesebben (9,6%) az építőiparban. A foglalkoztatottak valamivel több mint hattizede a szolgáltatási szektorban talált munkát, ahol az ágazatok döntő részében csökkenést regisztráltak, az egészségügyben viszont 14%-os, a szállítás, raktározásban 8,2%-os volt a bővülés.

Zalaszentgrót térsége természeti adottságainak köszönhetően mezőgazdasági termelésre, gyümölcsstermesztésre, erdőgazdálkodásra alkalmas vidék. Az elmúlt évtizedben a termelősövetkezetek felszámolása után néhány kivételtől eltekintve jelentős termelő, különösen nem jelentős munkaadóként fellépő szereplő nincs a térségben.

A térségre tradicionálisan nem volt jellemző az ipari tevékenység, mára azonban érzékelhetően jelen van.

Napjainkban, amikor a városokban élők is nehezen tudnak elhelyezkedni általánosan elmondható, hogy a távolabbi településeken élők városban történő elhelyezkedésének lehetősége csökken, így a mélyszegénység tekintetében érintett lakosság munkaerőpiacra jutási esélyei is.

Látható és érezhető, hogy némely család esetében, bár lakhatásuk megoldott – tető van a fejük felett – annak fenntartása már gondot jelent, a megélhetést a csekélynek mondható segélyek összege jelenti. A higiénia, még alapjaiban sem található meg, teljességgel hiányzik, szó szerint nyomorban élnek. Ezen családok nem szegregáltak, nem szorultak a település peremére, azonban a közösségtől elszigetelve élnek.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

Foglalkoztatás a településen:

Pakod településen összesen jelenleg 3 nagyobb meghatározó vállalkozás működik, az állattenyésztéssel foglalkozó Végh Róbert Pakod, Nándor major - ahol folyamatos fejlesztések történnek, melyet mutat a foglalkoztatottak számának növekedése - (2010-ben 12 fő volt, s a létszám napjainkra 33 főre emelkedett).;

és Szabó Győző magánvállalkozó (korábban Kis Pipi Kft.) Zalaszentgrót;

és a fafeldolgozással foglalkozó Sándor Szabolcs WCG Kft; a két utóbbi vállalkozó nehézségei ellenére is megtartotta a korábban foglalkoztatottakat.

Az önkormányzat, mint foglalkoztató továbbra is 8 főt foglalkoztat, s ez a közfoglalkoztatást tekintve bővül, ahol szinte valamennyi álláskeresőt próbáljuk foglalkoztatni, ezzel is megvalósítva a korábbi célt miszerint több hátrányos helyzetben élő család megélhetését próbálja biztosítani.

A település részt vesz a kistérség által szervezett szociális földprogramban, melynek célja a szociálisan hátrányos helyzetű családok megélhetését segíteni, életminőségét javítani, önálló egzisztenciateremtési esélyeit növelni kedvezményes szolgáltatások, juttatások révén.

A program céljának eléréséhez kedvezményes szolgáltatásokkal, juttatásokkal – mint természetbeni szociális szolgáltatás – lehetőséget teremt háztáji jellegű mezőgazdasági kistermelésre, ill. állattartásra, az egyéni és közösségi, valamint hátrányos helyzetű családok munkára történő aktivizálásával, a helyi erőforrások kihasználásával.

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	5,30	1,97	3,64%
2017	1,57	1,68	1,63%
2018	2,24	1,75	2,00%
2019	2,00	2,86	2,43%
2020	1,35	2,17	1,76%
2021	1,04	2,88	1,96%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	23	10	12	14	10	11
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	1,00	2,00	2,00	0,00	0,00	1,00
	%	4,35%	20,00%	16,67%	0,00%	0,00%	9,09%
21-25 év (TS 038)	Fő	2,00	2,00	1,00	2,00	3,00	0,00
	%	8,70%	20,00%	8,33%	14,29%	30,00%	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	5,00	1,00	2,00	1,00	1,00	1,00
	%	21,74%	10,00%	16,67%	7,14%	10,00%	9,09%
31-35 év (TS 040)	Fő	3,00	2,00	2,00	3,00	1,00	2,00
	%	13,04%	20,00%	16,67%	21,43%	10,00%	18,18%
36-40 év (TS 041)	Fő	2,00	1,00	1,00	1,00	0,00	1,00
	%	8,70%	10,00%	8,33%	7,14%	0,00%	9,09%
41-45 év (TS 042)	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00
	%	4,35%	0,00%	0,00%	0,00%	10,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	3,00	1,00	0,00	0,00	1,00	1,00
	%	13,04%	10,00%	0,00%	0,00%	10,00%	9,09%
51-55 év (TS 044)	Fő	1,00	0,00	1,00	2,00	1,00	1,00
	%	4,35%	0,00%	8,33%	14,29%	10,00%	9,09%
56-60 év (TS 045)	Fő	2,00	0,00	1,00	3,00	1,00	1,00
	%	8,70%	0,00%	8,33%	21,43%	10,00%	9,09%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3,00	1,00	2,00	2,00	1,00	3,00
	%	13,04%	10,00%	16,67%	14,29%	10,00%	27,27%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	39,13	11,11
2017	30,00	33,33
2018	33,33	50,00
2019	21,43	33,33
2020	20,00	100,00
2021	18,18	100,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

Az országos átlagnak megfelelően a településen is magasabb azon képzetlen munkaerő aki kiszorul a foglalkoztatásból, azonban helyben is találkoztunk már diplomás álláskeresővel, sajnos számára az önkormányzat sem tudott képzettségének megfelelő álláshelyet biztosítani.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	23	2	8,70%	6	26,09%	15	65,22%
2017	10	0	0,00%	4	40,00%	6	60,00%
2018	12	1	8,33%	5	41,67%	6	50,00%
2019	14	1	7,14%	6	42,86%	7	50,00%
2020	10	0	0,00%	4	40,00%	6	60,00%
2021	11	2	18,18%	1	9,09%	8	72,73%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az alacsonyan iskolázott népesség változását vizsgálva megállapítható, hogy 10 év alatt jelentősen csökkent az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma, ezzel párhuzamosan nő a legalább általános iskolai végzettséggel rendelkezők száma és népességen belüli aránya ami kétségtelenül kedvező változás. Figyelemre méltó azonban, hogy az alacsonyan iskolázott népességen belül nagyobb arányban vannak jelen a nők.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A megújuló, átalakuló közfoglalkoztatási program, a Nemzeti Közfoglalkoztatási Program célja, hogy növelje az alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatását, fokozza az álláskeresői aktivitást, valamint elősegítse a versenyszférába, az elsődleges munkaerőpiacra történő visszatérést (belépést).

Az önkormányzatok által történő hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás a helyben felmerülő, közfeladattal, a helyi közösség érdekeivel, a helyi közösség számára fontos szolgáltatások nyújtásával összefüggő munkaigények kielégítését segíti. Ebben a támogatási formában nyílik igazán lehetőség az értékteremtő, szakképzettséget is igénylő munkák elvégzésére, ezért itt napi 6-8 órás munkaidővel történt a foglalkoztatás.

A közfoglalkoztatási programok alapvető célja, hogy egyfelől lehetőséget teremtsenek a tartós munkanélkülieknek, a munkaerőpiacról régóta kiszorultaknak arra, hogy - munkaképességük megőrzése, esetleges javítása révén – visszatérjenek az elsődleges munkaerőpiacra, másrészt a szociális ellátásnál magasabb jövedelmet biztosítson a rászorultaknak addig is, amíg az első cél be

nem következnek. Kiemelt cél még a feketén végzett munka, tágabb értelemben a „feketegazdaság” visszaszorítása a rendezett munkaügyi kapcsolatok, foglalkoztatás megteremtése révén. Emellett természetesen léteznek egyéb kimondott vagy látens célok is (a segéllyel visszaélők kiszűrése, a közfoglalkoztatottak tesztelése a munkára való alkalmasság szempontjából, az önkormányzatok forráshiányának mérséklése stb.)

A korábbi évekhez viszonyítottan láthatóan csökkent a fiatal munkavállalók száma.

A tapasztalat az, hogy a közfoglalkoztatásban résztvevő tartósan munkanélküliek között (a visszatérő alkalmazás ezt mutatja) több a roma származású, vagy mélyszegénységből érkező. Számukra nehezebb az elhelyezkedés, bár számuk megközelíti az 50 év feletti álláskeresők száma.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	0	29
2017	23	23
2018	21	15
2019	10	11
2020	15	6
2021	5	5

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Önkormányzatunk egyik alapvető célja, hogy saját lehetőségeivel és eszközeivel elősegítse a munkahelyteremtést és támogassa a gazdaság fejlődését, valamint, hogy megteremtse a beruházásokhoz elengedhetetlenül szükség kedvező környezetet és feltételeket.

Fiatalok számára az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programokról, munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetekről, szolgáltatásokról, mélyszegénységben élők és romák saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatásról, illetve hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén nincs birtokunkban adat, nyilvántartás.

A foglalkoztatáshoz való hozzáférést a községben élők számára javítja, hogy vonat és autóbusszal történő közlekedés lehetősége javítja. Pillanatnyilag kerékpáros közlekedés kerékpáros úton még nem megoldott, azonban a központok távolsága miatt a kerékpárral történő munkába járás lehetősége nem is merült fel igényként.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

Ilyen jellegű képzés a településen napjainkig nem folyt, erre lehetőséget a már említett együttműködések kapcsán szervezett térségi programok nyújtanak. Erről adattal nem rendelkezünk.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	23	2
2017	10	2
2018	12	2
2019	14	1
2020	10	0
2021	11	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Pakodon 2014. évtől integrációt segítő szervezetként működött egy Uniós projekt – AT-Hu pályázat - megvalósulását követően a Zala-KAR Kistérségi Társulás égisze alatt az u.n.: PAKK, ahol több helyi hátrányos helyzetű kistérségben élő foglalkoztatásával valósult meg újrahasznosítás, ruhakészítés, illetve egyéb kistérségi program.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Az Önkormányzat közigazgatási területén pillanatnyilag nincs olyan intézmény ahol roma származású, vagy mélyszegénységben élő foglalkoztatott alkalmazása történne. A közelmúltban a dajkaképző programba több hátrányos helyzetű családból érkező nő került foglalkoztatásra, azonban betöltetlen álláshely nincs a községben.

A közmunkaprogram keretei között történik nagyobb szám foglalkoztatás.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Településünkön nem jellemző a foglalkoztatás területén történő megkülönböztetés. Sajnálatos módon a

kistelepülésre jellemző kis számú álláshely miatt a lakosság a településen kívül tud elhelyezkedni.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A településen alkalmi jelleggel szervezésre kerül informatikai továbbképzés, illetve az Integrált Községi Térben lehetőség van Internet hozzáféréshez.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Pakodon a települési támogatás, valamint gyermekvédelmi ellátásokról szóló önkormányzati rendeletet évente módosította a képviselőtestület. Azonban a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 2015. március elsejétől hatályba lépő új szabályaival a szociális rendszerben olyan jelentős változások következtek be, ami a szociális támogatások teljes rendszerének megújítását igénylik. Az állam a továbbiakban is támogatja azokat, akik nem képesek munkavégzésre, vagy nem kapnak munkát még a közfoglalkoztatás keretében sem. Ezen felül a rászorulóknak szociális támogatással való ellátása az önkormányzatok feladata. Az állami felelősségi körbe tartozó ellátások járási, az önkormányzati ellátások képviselő-testületi hatáskörbe kerültek. A szociális törvény csak a kötelező ellátásokra (időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, ápolási díj, alanyi és normatív közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság) vonatkozó szabályokat tartalmazza. A módosítást megelőzően kötelező ellátások közül megszűnt a lakásfenntartási támogatás, az adósságkezelési szolgáltatás, a méltányossági közgyógyellátás az önkormányzati segély és a rendszeres szociális segély. (Ez utóbbi esetében a jogosultak egy része az új ellátást, az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást, másik részük a foglalkoztatást helyettesítő támogatást veheti igénybe.). Az aktív korúak ellátásához kapcsolódó hatáskör átkerül a járási hivatalhoz. Az önként vállalt feladatok körében megszűnik a méltányossági ápolási díj lehetősége.

A kötelező segélyek körén kívül további ellátások nyújtásáról és a jogosultsági feltételekről az önkormányzat saját költségvetése terhére szabadon dönthet. A szociális törvény kötelezően biztosítandó ellátások tekintetében az önkormányzatok számára csupán annyit ír elő, hogy az önkormányzat a helyi viszonyokhoz mérten, a krízishelyzetben lévő személyek számára, illetve a helyi szociális problémák kezelésére települési támogatást nyújt. Ennek típusait és jogosultsági feltételeit az önkormányzati rendeletében határozza meg, melyről az Szt. 134/E. §-a az alábbiak szerint rendelkezett, melyről szóló rendeletét a Képviselőtestület 2015. február 28-ig megalkotta és évente aktualizálja.

A teljes körű felügyeletet, állandó ápolást igénylő beteget gondozók a járási hivatalnál alanyi ápolási díjat igényelhetnek, míg kevésbé súlyos esetben előtérbe kerül a családi összefogás szükségessége, aminek kiegészítésére házi gondozás vehető igénybe.

Pakodon az önkormányzat anyagi lehetőségei nem tették lehetővé rendszeres önkormányzati segély nyújtását, azonban új feltételekkel, a lakásfenntartási támogatás helyett szociális tűzifátámogatást, a méltányossági közgyógyellátás helyett gyógyszerátámogatást, az önkormányzati segély helyett rendkívüli települési támogatást vezetett be.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	23	3,89%	6	26,09%
2017	10	1,68%	2	20,00%
2018	12	2,01%	6	50,00%
2019	14	2,41%	6	42,86%
2020	10	1,75%	6	60,00%
2021	11	1,94%	4	36,36%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Álláskeresők támogatása

A **támogatott képzésben részesíthető személyek** körét és a képzési támogatásként adható juttatásokat az Flt. 14. §-a rögzíti.

A **hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatásának bővítését szolgáló támogatások** nyújthatók az Flt. 16. §- alapján a munkaadó részére a törvényben rögzített feltételek esetén.

Az **álláskeresők vállalkozóvá válását elősegítő támogatás** nyújtható az Flt. 17. §-a szerint a legalább három hónapja folyamatosan álláskeresőként nyilvántartott, vagy rehabilitációs járadékban részesülő magánszemélyek számára, legfeljebb hat hónap időtartamra, havonta a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) összegéig terjedő vissza nem térítendő formában, pályázati eljárás keretében.

A **munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés támogatásáról** az Flt. 18. §-a rendelkezik, eszerint pályázati eljárás keretében, vissza nem térítendő munkahelyteremtő támogatás nyújtható a munkavállalók létszámának növelésével tartós foglalkoztatást biztosító munkáltatóknak.

Az álláskeresők ellátására vonatkozóan az Flt. 25. §-a szerint **álláskeresési járadék** folyósítható annak az álláskereső személynek, aki megfelel a törvény e rendelkezése szerinti feltételeknek.

Az Flt. 30. §-a szerint az álláskereső kérelmére **nyugdíj előtti álláskeresési támogatást** kell megállapítani a jogszabályban rögzített feltételek esetén.

Az álláskereső részére járó álláskeresési járadék, álláskeresési segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos helyközi utazási **költségtérítés** állapítható meg az Flt. 32. §-a szerint.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	2	8,70%	n.a.	-	8	34,78%
2017	1	10,00%	2	17,30%	3	30,00%
2018	2	16,67%	1	5,42%	8	66,67%
2019	1	7,14%	2	17,50%	7	50,00%
2020	0	0,00%	1	10,00%	6	60,00%
2021	1	9,09%	n.a.	-	5	45,45%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A helyi munkanélküliségi adatokból egyértelműen látszik a 2008-ban kezdődő és azóta is tartó magyarországi gazdasági válság hatása. A válság tetőpontját 2010-ben érte el. 2013-tól jelentősen csökkent a munkanélküliek száma. A munkanélküliek számának csökkenése együtt járt a különböző támogatásban részesítettek – álláskeresési segély, álláskeresési járadék, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás – számának csökkenésével.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatást csak álláskereső személy veheti igénybe.

Rendszeres szociális segélyt az az aktív korú személy kaphatott az önkormányzattól, aki: nem munkavállaló, vagy egészségkárosodott, vagy támogatott álláskereső, vagyis olyan hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek részére nyújtott támogatás, akik nem rendelkeznek rendszeres, megélhetést biztosító jövedelemmel. A támogatást 2015. évtől a járási hivatalok folyósítják.

A munkaügyi központ számos eszközzel – átképzések, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, közhasznú foglalkoztatás támogatása – igyekszik az álláskeresőket visszavezetni a munka világába. A foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű csoportok a gazdasági válság következményeként egyre tartósabban szorulnak ki a munkaerőpiacról, egyre nagyobb számban kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, ezzel elveszítik a szervezett segítségnyújtás legfontosabb esélyét.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	1
2018	0
2019	1
2020	2
2021	2

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	351	0	0,00	47,29	85,19	94,87
2017	351	0	0,00	47,29	85,19	94,30
2018	351	0	0,00	47,29	85,19	94,02
2019	352	1	2,84	47,16	84,66	93,47
2020	352	0	0,00	47,16	84,66	93,75
2021	352	0	0,00	47,16	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújthat települési támogatás keretein belül.

Igen lényeges az Ebktv. 26. §-ának (3) bekezdésének figyelembe vétele a lakhatási helyzet, illetve a szegregátumok vizsgálata és a megfogalmazandó intézkedések során. A rendelkezés rögzíti, hogy „a lakáshoz jutási feltételek meghatározása nem irányulhat arra, hogy a 8. §-ban meghatározott tulajdonságok szerint egyes csoportok valamely településen, illetve településrészen mesterségesen, nem a csoport önkéntes elhatározása alapján elkülönüljenek.” Az Ebktv. tiltja a lakáshoz jutási feltételek olyan módon való meghatározását, ami alapján egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok egy adott településen vagy településrészen belül mesterségesen elkülönülnek. Ezt elsősorban a település drágábban és olcsóbban értékesíthető telkekre, ingatlanokra történő felosztásával, kettéosztásával lehet megvalósítani.

A törvényi tilalom része, hogy a mesterséges elkülönülés a csoport tagjainak szándékán kívül valósuljon meg, azaz abban az esetben, ha egyes személyek vagy e személyek csoportja önként, kényszer nélkül kíván a település egy különálló részén élni anélkül, hogy ez a helyzet bizonyos lakáshoz jutási feltételek diszkriminatív meghatározásán alapult volna, az nem minősíthető az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének.

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	351	n.a.	4	0	0	0	0
2017	351	n.a.	4	0	0	0	0
2018	351	n.a.	5	0	0	0	0
2019	352	n.a.	5	0	0	0	0
2020	352	n.a.	5	0	0	0	0
2021	352	n.a.	5	0	0	0	0.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

A táblázat adatait szemlélve is látható, hogy a településen szociális bérlakás nincs, azok építését az önkormányzat nem is tervezi, erre finanszírozást a központi költségvetés nem biztosít. A bérlakások száma lassan emelkedő tendenciát mutat, tekintve, hogy az önkormányzat lehetőségeinek mérten törekszik a gondoskodásra. A bérlakások számát ezért egy további bérlakással növelte.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Az önkormányzat közigazgatási területén ilyen jellegű bérlemény nincs.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	39
2018	n.a.	9
2019	n.a.	4
2020	n.a.	6
2021	n.a.	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

A településen élők eladósodottsága sajnos egyre jobban érinti a lakhatást, több ingatlan teljes egésze, vagy része lefoglalásra kerül a végrehajtó által, illetve árverezés tárgya lesz. A feltárt veszélyhelyzet még az elhanyagolt környezet, hirtelen tűz, vagy egyéb baleset következményei. Hajléktalanok a településen egyenlőre nincsenek.

Ennek ellenére felkészülve az esetleges együttműködésre a településen 2009. január 01. napjától a Magyar Vöröskereszt Zala Megyei Szervezetével kötött ellátási szerződés keretében biztosított a hajléktalanok nappali ellátása. A Vöröskereszt Zalaegerszegen és Nagykanizsán működteti a nappali melegedőt, a zalaszentgróti kistérségből jelenleg is fogadnak hajléktalan személyeket. Az ellátást igénylő személyeket a zalaegerszegi intézményben helyezik el. A hajléktalanná vált személyek központba történő bekerülésének többféle módja adott: állampolgári, önkormányzati bejelentések, szociális intézmények jelzései alapján a személyek felvételére lehetőség van, amennyiben az utaztatásuk nem megoldott, úgy az utcai szociális munkás autó által történő beszállításra kerül sor. E szolgáltatás lehetőséget biztosít a hajléktalan személyeknek a napközbeni társas kapcsolatokra, higiéniai szükségletek kielégítésére.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A fenti táblázatok adatai, valamint a helyi felmérés eredményei alapján kijelenthető, hogy a külterületeken található néhány lakás közszolgáltatásokkal, közművekkel való ellátottsága megfelelőnek mondható (elérhető a víz-, áram-szolgáltatás is), bár az ott élő lakosok közlekedése főként a téli időszakokban nehézkes.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Telepek, szegregátumok száma a településen:		
Telepi lakások száma a településen:	2017	2
	2018	2
	2019	2
	2020	2
	2021	2
A telep/ek, szegregátum/ok elhelyezkedése a település területéhez viszonyítva		
A telep/ek megközelíthetősége:	földes út, betonos út	
A telepek közelében lévő egészségtelen üzemek, létesítmények (kérjük, sorolja fel, van-e a közelben - és ha igen milyen távolságra - szeméttelep, feldolgozó üzem stb.)	nincs	

Forrás: helyi adatgyűjtés

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

A roma lakosság a településen szegregált körülmények között- szegregátumban- nem él. A külterületeinken élő lakosság „elszigeteltsége” önkéntes, az állattartás körülményeinek biztosítása, illetve a falusi túrizmus kialakítása miatti törekvés, adottság kihasználása miatt történt.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

Az a) pontban körülírtak alapján elmondható, hogy a településen a szegregátumokban történő „kiszolgáltatott helyzet” önkéntes, az ott élők nem zártan, közszolgáltatások nélkül élik az életüket. Ezért nem tartoznak a segélyezett, hátrányos helyzetű lakosok közé sem.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Figyelemmel a többször is említett önkéntességre, a telepekről történő elköltözés sem várható.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen elérhető szolgáltatásokat a település bemutatásánál rögzített táblázat mutatta be.

A települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról - körzetesítetten
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,

c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,

d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. Az Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	1	0	n.a.	n.a.
2017	1	0	1	0	30	5,50
2018	1	0	1	0	29	4,75
2019	1	0	1	0	22	4,90
2020	1	0	1	0	19	2,75
2021	1	0	1	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Az a) pontokban körülírtak alapján a koragyermekkorai kötelező szűrővizsgálatokhoz való hozzáférés biztosított. A nők számára a védőnők részére biztosított képzés elvégzését követően Halász Adrienn védőnő biztosít lehetőséget méhnyakrák szűrésre, illetve ő szervezi az éves rendszerességű egyéb szűrővizsgálatokat is, melynek igénybevétele a falugondnoki gépjárművel történő szállítással megoldott.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

2011 második felétől a település szintén ellátási szerződés keretében biztosítja a fogyatékos személyek nappali ellátását, amely elsősorban a saját otthonukban élő, harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak - ide nem értve az idős személyeket - napközbeni étkeztetését.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az egészséges táplálkozás alapelveinek megismertetése és kisgyermek kortól kezdődő követése, az ehhez szükséges élelmiszerek elérhetőségének biztosítása, valamint az egészséges táplálkozásra nevelés az étkeztetők, a pedagógusok, a szülők, valamint a táplálkozás-egészségügyi szakemberek együttműködésével valósulhat meg.

Az egészséges táplálkozásra nagy szüksége van a fejlődő szervezetnek, hiszen krónikus betegségeket előzhetünk meg a megfelelő étrenddel.

A legutóbbi felmérés szerint a menzai ételekben csökkent a szénhidrát és só mennyisége, a zöldség és a gyümölcs fogyasztása előtérbe került. Probléma még, hogy a legtöbb étkeztető nem veszi figyelembe az életkori sajátosságokat.

A szociális étkeztetést (idősek, betegek, rászorultak) szintén ugyanazon vállalkozó által készített ételeket fogyasztják, mint a gyermekek. Az egészséges táplálkozás számukra is rendkívül fontos, hiszen fogékonyabbak a betegségekre, kevésbé jó az emésztésük.

Fontos számunkra, hogy a közétkeztetésben is minél szélesebb körben jelenjenek meg a magyar, ezen belül is elsősorban a helyi alapanyagok, illetve a mezőgazdasági és élelmiszeripari vállalkozások termékei.

Fontosnak tartjuk a bio-élelmiszerek egyre növekvő arányban jelenjenek meg a bölcsődei, óvodai, kórházi étkeztetésben.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A községben nem túl széles a spektruma a sportlehetőségeknek.

Lehetőség van a futballra, melyben a Bozsik-programra épített fejlesztés folyik.

Az önkormányzat lehetősége szerint segíti a sport fejlesztését, ápolja a pályát, hogy azon minőségi területen folyhasson a játék, ingyenesen adja birtokba azt a játékosok edző, vagy mérkőzéseire.

Az iskolai tornatermek, tornaszobák, sportudvarok felújítása és a játszótér építési program elmúlt években történt fejlesztései szintén segítik a gyermekek és tanulók egészséges életmódra történő nevelését, a mozgás megszerettetését.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A községben működő szociális ellátórendszer ismeretében megállapítható, hogy az alapszolgáltatásoktól a speciális szolgáltatásokat biztosító szakellátásokig terjedő „ellátási piramis” teljes körűen elkészült, szilárd alapokkal rendelkezik.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

Figyelemfelhívó plakátok elhelyezésével segíti az önkormányzat a káros szerek használatára felhívni a figyelmet.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az Önkormányzat intézményfenntartói jogkörében eljárva minden évben ellenőrzi az intézményekben folyó szakmai munkát, az ellenőrzések során hátrányos megkülönböztetésre, az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére vonatkozó információ, dokumentum gyakorlat, adat, tény nem merült fel.

j) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személyek részére biztosított hozzájárulás, melyet meghatározott feltételek teljesülése esetén az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásai érdekében kaphat az igénylő.

A vonatkozó szabályok háromféle jogosultsági formát állapítanak meg:

Alanyi jogon jár a közgyógyellátás például, aki átmeneti gondozott, aki átmeneti és tartós nevelésbe vett kiskorú, rendszeres szociális segélyben részesülő egészségkárosodott személy, aki rokkantsági járadékban részesül, aki maga, vagy aki után szülője vagy eltartója magasabb összegű családi pótlékban részesül, aki rokkantsági ellátásban részesül és az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg a 30%-os mértéket, aki a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (Mmtv.) 30. § (4) bekezdés b) pont ba) alpontjának vagy 32. § (1)bekezdés a) pontjának alkalmazásával rokkantsági ellátásban részesül és 2011. december 31-én I. vagy II. csoportú rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult, aki rokkantsági ellátásban részesül, de nem tartozik az előző két pont hatálya alá és a közgyógyellátásra való jogosultságát 2012. április 15-éig megállapították részére.

Kormányhivatal normatív alapon állapítja meg a közgyógyellátást annak a részére, akinek a havi rendszeres gyógyító ellátásának költsége meghaladja az öregségi teljes nyugdíj legkisebb összegének 10 %-át (2012-ben 2850 Ft-ot), feltéve, hogy a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 105 %-át (2017-ben 29.925 Ft-ot), egyedül élő esetén az öregségi nyugdíj 155 %-át (2017-ben a 44.175 Ft-ot). A települési önkormányzatok saját rendeletben méltányosságból is megállapíthatják a közgyógyellátási jogosultságot. Ebben az esetben azonban a Szociális Törvény korlátokat szab az önkormányzatok számára és az önkormányzatok százalékos térítést fizetnek az általuk kiállított kártyák után az Egészségbiztosítási Alap részére. Önkormányzat által megállapított közgyógyellátásban nem részesül senki pillanatnyilag a településen.

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás, ha állandó és tartós gondozásra szoruló súlyosan fogyatékos (alanyi jogú ápolási díj) vagy tartósan beteg 18 év alatti (méltányossági ápolási díj) személy gondozását végzi. Tartósan beteg az a személy, aki előreláthatólag három hónapnál hosszabb időtartamban állandó ápolást, gondozást igényel.

Az ápolási díjban részesülők száma folyamatos csökkenést mutat, sajnos az ellátást igénylők általánosság szerint az ápolási díj folyósítását igénylők nagyobb része az álláskeresők közül kerül ki, akik nem találnak állást vagy elvesztették állásukat, s ez az egyetlen jövedelemforrásuk. A jogosultaknak a Járási Hivatal állapítja meg 2015-től.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
1	igen	1 647	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Pakodon szintén a község forrásainak csekély volta, illetve kisebb lehetőségek miatt a támogatások mértéke is kisebb. A közösségi élet jobbra az oktatási nevelési intézmények által, vagy az önkormányzat által szervezett programokon (gyermeknap, falunap, egyéb rendezvény) sportprogramokon (kupa mérkőzéseken), egyéb kulturális rendezvényeken (dalkör fellépései, nyugdíjasklub rendezvényei) valósulnak meg.

Az önkormányzat mindegyik program szervezésében részt vállal, továbbá lehetőségeihez mérten azok megvalósíthatóságát is elősegíti.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A vizsgált időszakban nem fordult elő a településen a romákat ért, feltételezhetően rasszista indítékú támadás, inzultus. A romák és nem romák között erőszakba torkolló konfliktus sem volt. Az önkormányzat kommunikációjában tudatosan fellép a helyi társadalom esetleges előítéletességével, cigányellenességével szemben.

A közpolitika helyi képviselői, döntéshozói megnyilvánulásaikkal elősegítik a kisebbségeket védő alkotmányos értékek érvényesülését és a társadalmi szolidaritást, ösztönzik a többség és a romák közötti hatékony együttműködést. A helyi sajtóban, médiumokban nem jelentek és jelennek meg olyan közlések, amelyek a romákkal szembeni előítéletességet növelhetik.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Az önkéntesség kiváló eszköz a negatív társadalmi jelenségek visszaszorítására, a szegénység, a kirekesztettség elleni küzdelem előmozdítására, a társadalmilag hátrányos helyzetű csoportok esélyeinek növelésére. A tevékenység megvalósulhat non-profit, civil szervezet, vagy állami intézmény-, ritkább esetben for-profit szervezet (cégek, vállalkozások) keretein belül. Az önkéntes munkavégzés megvalósul civil szervezeteinkben.

Ami az adományozást illeti, önkormányzatunk hosszú évek óta együttműködik többek között a Magyar Ökumenikus Szeretetszolgálattal, a Katalikus Caritasszal, a Magyar Vöröskereszt Zala Megyei Szervezetével valamint a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal.

Mindezen felül a községben munkálkodó védőnő un.: ruhabázist tart fenn, ahol ruhagyűjtéssel támogatja a rászoruló családokat.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Pakod településen nincs nemzetiségi csoport.

e) helyi lakossági önszerveződések.

Helyben szerveződik a tornacsoport, mely önkéntes alapon hetente kétszer a mozgást népszerűsíti. Közművelődési szakember segítségével ezévből mézeskalács készítő, illetve kosárfonó csoport alakult.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nem alakult roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nem érhető el tanácsadás a célcsoport számára	Cselekvési ütemterv készítése a problématerületekre pl.: háztartási ismeretek képzés; orvosi, védőnői tájékoztatás tartása; jövedelem beosztásáról tájékoztató előadás szervezése;
A munkaerő piacon lévő hátrányos helyzet	A roma lakosság munkaerő piaci elhelyezkedésének segítése: képzések szervezése, illetve a képzésekhez történő hozzájárulás lehetőségének ismertetése

A mélyszegénységben élők számára is megnyílt az a közösségi tér, ahol különböző célcsoportok számára van lehetőség internet hozzáféréshez, számítógép használatra. A közösségi térben több tájékoztató szervezése van folyamatban, illetve a Védőnő, és a Családsegítő Szolgálat munkatársai által több ruhabörze és egyéb segítő szándékú kezdeményezés jött létre, illetve tájékoztató szerveződött az esélyegyenlőség megteremtése érdekében. A kitűzött fejlesztési irányt követni szükséges.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Ezen fejezet elején a legfontosabb fogalmakat és ezek definícióit foglaljuk össze.

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. A **védelembe vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermekhelyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

- Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- c) rendszeres gyermekvédelmi segély
- d) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- e) az otthonteremtési támogatás,
- f) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása.

- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

- A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) a védelembe vétel,
- b) a családbafogadás,
- c) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- d) az átmeneti nevelésbe vétel,
- e) a tartós nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,

- Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:

- a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek,
- b) a fővárosi főjegyző,
- c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,

- d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
- e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátottjogi képviselő,
- f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A köznevelési törvény 2013. szeptember 1-éig hatályban tartja a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában, ezt követően a definíciót a Gyvt. fogja tartalmazni. A 2013. szeptember 1-éig hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek. A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és

1. nyugellátásban,
2. korhatár előtti ellátásban,
3. szolgálati járandóságban,
4. balettművészeti életjáradékban,
5. átmeneti bányászjáradékban,
6. időskorúak járadékában vagy
7. olyan ellátásban

részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek: Elsősorban a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény szerinti menedékjogot kérő, menekült, menedékes, oltalmazott vagy humanitárius tartózkodási engedéllyel rendelkező gyermekek helyzetére szükséges kitérni. A menedékes - rászorultsága esetén - jogosult a befogadás anyagi feltételeire, valamint ellátásra és támogatásra. A menekültügyi hatóság, valamint a jegyző azellátásra, támogatásra vonatkozóan határozattal dönt (2007. évi LXXX. törvény, 32. §).

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Az iskolai létszámokat, a meglévő kapacitásokat és a demográfiai csökkenést látva elmondható, hogy a következő években sem lesz szükség az iskolai férőhelyek bővítésére, további csökkenése várható. *Az óvoda kihasználtsága a korábbi évek maximális létszámáról 2021. évben csökkenést mutat, mely remélhetőleg csak időleges. Bizunk a kedvező változásban, amennyiben a község fejlődésével megőri a településre a letelepedés szándékával érkező fiatal családok száma.*

Mindebből a gyermekek helyzetének általános jellemzőit az alábbiak mutatják.

4.1. számú táblázat - Gyermekekori népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	408	443	851	47,94%	52,06%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)	8	16	24	0,94%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	58	57	115	6,82%	6,70%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	11	10	21	1,29%	1,18%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

Az alábbi táblázatból jól kitűnik, hogy a védelembe vett kiskorú gyermekek jóval kevesebben vannak, mint a veszélyeztetett gyermekek. Ennek oka, hogy a védelembe vétel már hatósági intézkedés, melyet szigorúbb feltételek érvényesülése esetén lehet elrendelni, s ez az intézkedés egy folyamatos gyermekvédelmi eljárást igényel.

A védelembe vétel okai összetettebbek is, mint a veszélyeztetettség esetében. A környezeti okok mellett megjelennek a szülőnek, sőt, a gyermeknek felróható magatartási okok is. Megjegyzendő, hogy a gyermeknek felróható magatartási ok nehezen értelmezhető. Egy kiskorú gyermek esetében a védelembe vételt megelőzően hosszú évek történései vezethetnek odáig, hogy egy gyermeket önmagában lehessen okolni a keletkezett magatartási, tanulási, életviteli gondokért.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	1	n.a.
2017	8	n.a.
2018	2	n.a.
2019	2	17
2020	3	6
2021	9	14

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	43
2017	39
2018	35
2019	24
2020	26
2021	33

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Lassú, de kiegyenlített csökkenést mutat a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, 2016-ban mintegy 43 gyermek élt olyan háztartásban, ahol a családban az egy főre jutó jövedelem a nyugdíjminimum 130%-a, illetve 140%-a (egyedülálló szülő, vagy fogyatékos, beteg gyermek esetén) alatt volt, ez napjainkra 2021-ben, 33 főre csökkent.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	7	5	12
2017	8	4	12
2018	6	5	11
2019	6	6	12
2020	7	5	12
2021	6	3	9

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodázta tási támogatásban részesülők száma	nyári szünidei étkezés
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	12
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	9
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	6
2019	19	21	n.a.	n.a.	0	6
2020	17	17	n.a.		0	8
2021	15	18	n.a.	n.a.	0	9

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A gyermekek részére a kedvezményes étkeztetésen felül az önkormányzat saját forrásból eseti jelleggel tud segítséget nyújtani, amennyiben ezt az adott élethelyzet indokolttá teszi.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Pakod településen magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek nem él.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Pakod településen magyar állampolgársággal nem rendelkező, külföldről visszatért gyermek nem él.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A szegregátumokban nem élnek gyermekkorúak.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Amikor a szülők egy része és a családok nehezebb helyzetbe kerülnek, s a gyerekek is egyre kiszolgáltatottabbá válnak, akkor az iskola feladata és jelentősége az ifjúságvédelem területén is megnő. Egyre több az olyan hátrányos helyzetű gyerekek száma, akik a megélhetési nehézségek, a család hétköznapi gondjai miatt elhanyagoltakká válnak. A nehezedő anyagi körülmények miatt nagymértékben megnőtt a szociális támogatások iránti igény. Ezek a problémák az iskoláinkban is éreztetik hatásukat, mert befolyásolják a gyerekek eredményeit, viselkedését, társaikhoz és a munkához való viszonyukat. Iskoláink többnyire lakótelepi környezetben találhatók.

Ezért fontos, hogy az igényeknek megfelelően bekapcsolódjunk abba a társadalmi összefogásba, mely korunk veszélyforrásaival szemben, elsődlegesen a tanulók személyiségének fejlesztésére és a prevencióra helyezi a hangsúlyt. A cél a tanulók személyiségének, életségének olyan irányú fejlesztése, amely képessé teszi őket az ítéletalkotásra és a negatív jelenségek elutasítására.

Hátrányos (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) gyerekek aránya

A halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekek, tanulók elkülönítése társaiktól sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ezért szükséges figyelemmel kísérni a működési körzetek kialakítását, az iskolai felvételi eljárást, az egyes csoportok, osztályok összetételét.

Ha a településen több általános iskola, tagintézmény működik, akkor az általános iskolai körzeteket úgy kell meghatározni, hogy kialakíthatóvá váljon a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyenletes aránya a nevelési-oktatási intézményekben. Ha a településen több általános iskola működik, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak az egyes felvételi körzetekben kiszámított aránya legfeljebb 15 százalékponttal lehet magasabb, mint az általános iskolába járó halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek a település, kerület egészére kiszámított aránya.

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	1	29	29,00
2017	1	27	27,00
2018	1	28	28,00
2019	1	32	32,00
2020	1	33	33,00
2021	1	40	40,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A jogszabály szerint területi védőnői ellátást az egészségügyi főiskolai karon védőnői oklevelet szerzett vagy azzal egyenértékűnek elismert oklevéllel rendelkező védőnő nyújthat.

A védőnő ellátási területe a települési önkormányzat által megállapított védőnői körzetre terjed ki. A védőnői körzet kialakításánál figyelembe kell venni a település szerkezetét, a lakosság összetételét, egészségi állapotát, szociális helyzetét és az ellátandó gondozottak számát, valamint mindezekre vonatkozóan a szakmai felügyelet véleményét.

A védőnő feladata:

- a növédelem,
- a várandós anyák gondozása a külön jogszabályban foglaltak szerint;
- a gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, az életmóddal, szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban;
- az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása,
- az óvodában a védőnői feladatok végzése, az oktatási intézményben a tanulók ellátása a külön jogszabályban foglaltak szerint;
- az oktatási intézménybe nem járó otthon gondozott tanköteles korú gyermek gondozása; családgondozás keretében:
- a gondozott családban előforduló egészségi, mentális és környezeti veszélyeztetettség megelőzése, felismerése érdekében segítségnyújtás a helyes életvitelhez, a harmonikus, szerető családi környezet kialakításához;
- figyelemfelhívás a népegészségügyi szűrővizsgálaton történő megjelenés fontosságára, továbbá tájékoztatás az önkéntesen igénybe vehető ajánlott szűrővizsgálatokról;
- tájékoztatás az állami, civil karitatív családtámogatási formákról és lehetőségekről.
- az egyéni és közösségi egészségfejlesztési, egészségvédelmi programok tervezésében, szervezésében és megvalósításában részvétel.
- A védőnő feladatát az ellátási területén lakcímmel rendelkező személyekkel kapcsolatosan köteles ellátni. A védőnői tevékenység szakmai felügyeletét a népegészségügyi szakigazgatási szerv vezető védőnője látja el.
- A védőnői szolgálatot jellemzően a települési önkormányzatok működtetik, a védőnők közalkalmazottként végzik munkájukat.

A települési önkormányzat által fenntartott körzeti védőnői szolgálat célja - az egészségügyi alapellátás részeként - a családok egészségének megőrzésére, segítségére irányuló preventív tevékenység, valamint a betegség kialakulásának, az egészségromlásnak a megelőzése érdekében végzett egészségnevelés. A védőnő gondozási tevékenységét azon családok körében végzi, ahol várandós és gyermekágyas anya, illetve 0-16 éves korú gyermek él.

A védőnői álláshelyek száma nem, azonban az egy védőnőre jutó gyermeklétszám a vizsgált időszakban 2016-ig negatív irányban mozgott, de a későbbiekben folyamatos növekedést mutatott.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A település méreténél, lakosságszámánál fogva önálló házi orvosi praxist nem tart fenn. A gyermekek ellátását biztosító gyermekorvos havi rendszerességgel végez kifejezett szűrővizsgálatokat.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	n.a.	n.a.
2017	1	0	0	n.a.	n.a.
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Az óvoda a jelentkező gyermekeket maradéktalanul fogadni volt képes, ekként hátrányos helyzetéből, vagy más egészségügyi, szociális probléma miatt elutasított gyermekekről nem beszélhetünk.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Az alábbi gyermekjóléti szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosított a településen:

A gyermekjóléti szolgálat Zalaszentgrót Város központtal társulási formában működik. A szolgálat, az általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt.

Gyermekorvos a településen állandó jelleggel nem érhető el, csak havi rendszerességgel a Védőnői szolgálattal egyeztetve érhető el a vizsgálat.

Bölcsőde található 2017-től, a Családi napközi a településen nem működik.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	7	5
2018	7	7
2019	7	7
2020	7	7
2021	7	7

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

f) gyermekvédelem;

A 4. pontban került bemutatásra

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A 4. pontban került bemutatásra, valamint a települése elérhető szolgáltatások táblázatban. Pakodon ilyen jellegű szolgáltatás helyileg nem érhető el. A gyermekjóléti szolgáltatást ellátó társulás gondozója látja el a tájékoztatásról történő tájékoztatást a helyben elérhető védőnő segítségével.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A nyári napközis táborokat a Pókaszepteki Festetics Kristóf ÁMK által szervezett módon vehetik igénybe a községben élő gyermekek. A szakmai jogszabályok alapján az ellátás nem kötelező önkormányzati feladat, ugyanakkor ennek biztosítása a jogszabályok alapján az államnak sem feladata. Az ellátási igény ugyanakkor az önkormányzatnál jelentkezik. Az önkormányzat önként vállalt feladatként biztosítja az alternatív napközbeni ellátás keretében a nyári napközis tábort az általános iskolai korosztálynak.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfélig, szünidei) ingyenes tankönyv

A szociális törvény lehetőséget biztosít arra, hogy iskolaszüneti napokon, illetve a gyermek betegsége esetén a szociálisan rászorulóknak hozzátartozóiként a gyermekek is részesüljenek szociális étkeztetésben. Ezt a szolgáltatást jellemzően a mélyszegénységben élő családok veszik igénybe.

Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések

közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat kell alkalmazni a nyári szociális gyermekétkeztetés esetében is.

A nyári szünidei gyermekétkeztetés az iskolai időszakokon kívül biztosítja a gyermekek számára a napi egyszeri meleg étkezés lehetőségét. A Kormány segítséget nyújt az önkormányzatoknak – anyagi forrás biztosításával - a feladat ellátásához. A településen jellemzően a jogosultak közül 20 % veszi igénybe az ellátást.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Az önkormányzat rendezvényein nincsenek külön szervezett programok.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nem áll rendelkezésünkre adat, információ.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

0-3 éves, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek részére a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Zala megyei Kirendeltsége, az RSZTOP-1.1.1.-16 pályázat keretében minden hónapban természetbeni juttatásként élelmiszercsomagot oszt.

Pakod Önkormányzat jelenleg egy ösztöndíjrendszert működtet. A **Bursa Hungarica Felsőoktatási Szociális Ösztöndíj** a hátrányos szociális helyzetben élő hallgatók részére nyújt támogatást, de kevés tanulót érint, így eddig még mindenki megkapta a támogatást.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az alábbiakban áttekintjük azokat a területeket, amelyek a jogszabályokban megjelennek, és a köznevelésre vonatkozóan határozzák meg az esélyegyenlőség biztosítását.

Fogalmak:

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

(Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	19	2	10,53
2017	16	3	18,75
2018	20	1	5,00
2019	18	0	0,00
2020	17	1	5,88
2021	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a köznevelésben: ld. a 4.3. pontban foglalt definíciót.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	3	25,00
2017	n.a.	2	25,00
2018	n.a.	2	18,18
2019	n.a.	0	n.a.
2020	n.a.	0	n.a.
2021	n.a.	0	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	15	10
2017	16	8
2018	11	8
2019	10	2
2020	13	0
2021	17	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)
	fő	db	db	db	fő	db
2016	n.a.	1	25	1	19	0
2017	n.a.	1	25	1	16	0
2018	n.a.	1	25	1	20	0
2019	n.a.	1	25	1	18	0
2020	n.a.	1	25	1	17	0
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A szakos ellátásokat Pakod településen kizárólag megbízási jelleggel látják el, figyelemmel a gyermekek létszámára nincs állandóan alkalmazott logopédus, gyógy-, illetve fejlesztőpedagógus, vagy pszichológus a településen.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejövő általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	1	1	12,00	0,00
2017	0	1	1	8,00	0,00
2018	0	1	1	11,00	0,00
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest - a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve - lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulóknak vagy a szülőnek (Nkntv. 4. § 2. pont)

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul. Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

A halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekek, tanulók elkülönítése társaiktól sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ezért szükséges figyelemmel kísérni a működési körzetek kialakítását, az iskolai felvételi eljárást, az egyes csoportok, osztályok összetételét.

Ha a településen több általános iskola, tagintézmény működik, akkor az általános iskolai körzeteket úgy kell meghatározni, hogy kialakíthatóvá váljon a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyenletes aránya a nevelési-oktatási intézményekben. Ha a településen, kerületben több általános iskola működik, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak az egyes felvételi körzetekben kiszámított aránya legfeljebb 15 százalékponttal lehet magasabb, mint az általános iskolába járó halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek a település, kerület egészére kiszámított aránya. Nem jelölhető ki kötelező felvételt biztosító iskolának az az általános iskola, amely körzetének kialakításánál a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek körzeti aránya túllépésére vonatkozó rendelkezés nem tartható meg, feltéve hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók körzeti aránya elérné az 50%-ot és egyébként a település többi iskolája elégséges férőhellyel rendelkezik a település összes tanköteles tanulójának felvételéhez. Előnyben részesítési kötelezettségként jelenik meg az a rendelkezés, mely szerint ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat. A felvételi körzet kialakítására vonatkozó szabályozás az Nkntv. 50.§ (6)-(8), bekezdésében található.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítása esetén fokozott körültekintéssel kell eljárni. A jogalkotó szándéka az volt, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítását és az ezzel gyakran együtt járó lemorzsolódás megelőzhető legyen. Ha az iskola igazgatójának megítélése szerint a tanulónak hátrányos, hogy tankötelezettségének magántanulóként tegyen eleget, vagy az így elkezdett tanulmányok eredményes folytatására vagy befejezésére nem lehet számítani, köteles erről értesíteni a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely a gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat véleményének kikérése után dönt arról, hogy a tanuló milyen módon teljesítse tankötelezettségét. Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló esetén az iskola igazgatójának döntéséhez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét (Nkntv. 45. § (6) bekezdése).

c) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

A szociális hátrányok enyhítése, a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése érdekében az általános iskola és a középfokú iskola képességkibontakoztató vagy integrációs felkészítést szervez, amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik. A képességkibontakoztató és az integrációs felkészítés megszervezése nem járhat együtt a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók elkülönítésével. A képesség-kibontakoztató felkészítésben a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, illetve sajátos nevelési igényű tanuló vehet részt.

d) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Az önkormányzat a családsegítést, a gyermekjóléti szolgáltatást, és a házi segítségnyújtás intézményfenntartó társulás keretében biztosítja.

A gyermekjóléti szolgáltatáson keresztül gondoskodik a gyermek érdekében testi-lelki egészségének védelméről a családban történő nevelkedésének elősegítéséről, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzéséről, és megszüntetéséről.

Az intézmény (óvoda, iskola), az önkormányzat a Zalaszentgróti Szociális, Család- és Gyermekjóléti Központ családgondozójával a kapcsolat folyamatos, a jelzőrendszer megfelelő hatékonysággal működik.

A családsegítés komplex módon nyújtja az ellátást a szociálisan hátrányos helyzetű egyéneknek, családoknak, segít abban, hogy a kialakult válsághelyzet megoldódjon, illetve a kialakulását megelőzze.

A megelőzés kapcsán figyelemmel kíséri a teljes lakosság szociális helyzetét, feltárja a problémákat és jelzi azokat az illetékes szerv felé, hiszen a felnőtt lakosság szociális helyzetének javítása egyenes arányban változik a gyermekek ellátottságának javulásával. Ezért kapcsolódó szolgáltatás, hogy a munka nélkül maradt egyéneknek

segít a munkaerőpiacra történő visszajutásban, a fogyatékkal élő személynek az életvitelben, a problémák, megoldásában nyújt segítséget. Az aktív korú nem foglalkoztatottakkal való együttműködés térségi szinten, a Zalaszentgróti Szociális, Család- és Gyermekjóléti Központ keresztül valósul meg.

Az óvoda halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára fejlesztő programot szervez, melynek keretében a gyermek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatokat, a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet folytat.

A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés, valamint az óvodai fejlesztő program megvalósítása az oktatásért felelős miniszter által kiadott személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató program alapján zajlik.

Az Nkntv. 47. §-a alapján sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodaicsoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet. A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani. Az ezzel ellentétes gyakorlat jogsértő mind a Nkntv., mind pedig az egyenlő bánásmód követelményét tekintve.

A nevelési-oktatási intézményekben foglalkoztatott vezetők és alkalmazottak kötelező és ajánlott létszáma a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv. IX. fejezetében található, a rendelkezés 2013. szeptember 1-ig hatályos.

Ezt követően a nevelő- és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak finanszírozott létszámát az Nkntv. 2. számú melléklete tartalmazza.

Pakodon 1 köznevelési intézmény van (ahol óvodás korosztályhoz tartozó gyermekeket fogadnak óvodai, alapkóru nevelés, oktatás céljából).

A jelenleg működtetett óvodában szakmailag megfelelő az önkormányzat óvodai neveléssel kapcsolatos feladatellátáshoz, kielégíti a szülői igényeket, színvonalas óvodai nevelést biztosít az óvodás korú gyermekek számára. Az intézményekben engedélyezett maximális férőhely biztosítja minden óvodáskorú, óvodába jelentkező gyermek óvodai felvételét, férőhely hiányában elutasításra nem került sor.

Óvodapedagógusaink jól képzettek, munkájukat magas színvonalon végzik, folyamatosan tanulnak, szakmai továbbképzéseken vesznek részt. A sajátos nevelési igényű és a beszédhibás gyermekek fejlesztését szakképzett gyógypedagógusok az óvodákban végzik. Az intézményben folyó pedagógiai munka biztosítja a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek eredményes nevelését, esélyegyenlőségük előmozdítását. Az intézmények segítik a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szüleit a számukra kínált támogatási lehetőségek igénybevétele érdekében, rendszeres kapcsolatot tartanak a gyermekjóléti szolgálattal, gyermekorvossal, védőnőkkel stb.

Az esélyegyenlőség szempontjából kiemelten fontos a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszámának a vizsgálata.

A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 229/2012.(VIII.28.) Korm. rendelet 29. § (2) bekezdése értelmében a jegyzőnek minden évben rögzítenie kell a HH, HHH, gyermekek – statisztikai adatait.

4.4.6. számú táblázat - Gyermejkölési, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	10
2017	n.a.	n.a.	n.a.	8
2018	n.a.	n.a.	20	7
2019	n.a.	n.a.	19	6
2020	n.a.	n.a.	17	13
2021	n.a.	n.a.	15	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulók fejlődését regionális szinten kidolgozott iskolafejlesztési program segíti, amelyben meghatározó szerepe van a halmozottan hátrányos helyzetű, elsősorban a roma tanulók, illetve a sajátos nevelési igényű tanulók többiekkel való együttnevelésének, valamint a szegregáció csökkentésének, felszámolásának.

E régiós programhoz a többcélú kistérségi társuláson keresztül, a zalaszentgróti kistérség minden közoktatási intézményének szervesen kell kapcsolódnia.

Az együttnevelés feltételeinek megteremtése, és gyakorlatának minél szélesebb körű elterjesztése kiemelt jelentőséggel bír mind a hátrányos helyzetű, mind a roma, mind a sajátos nevelési igényű gyermekek és tanulók, mind pedig, a többi gyermek, tanuló vonatkozásában.

A zalaszentgróti kistérség társadalmi jellemzői, a sajátos nevelési igényű tanulók integrált, inkluzív nevelése, oktatása iránt megfogalmazódott igény és elvárás egyaránt kiemelt jelentőségűvé teszi a méltányossági szempontok érvényesülését, az együttnevelést, és az azt lehetővé tevő intézményi keretek kialakítását és fejlesztését.

Mindezek miatt a zalaszentgróti kistérség közoktatás-fejlesztési stratégiája kiemelt célként fogalmazta meg, hogy a kistérségben a sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelésére, és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrált oktatására valamennyi kistérségi intézménynek fel kell készülnie.

A többcélú kistérségi társulásnak fel kell készülnie az e feladatellátásból következő speciális szakemberek intézményi alkalmazására.

Mindezek miatt a zalaszentgróti kistérségben biztosítani kell:

- a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodáztatásának kiterjesztését,
- az inkluzív nevelés térnyerését a kistérség közoktatási intézményeiben,
- a diszkrimináció-mentességet biztosító, a tanulási esélyeket javító oktatási gyakorlatok elterjesztését, illetve az azokhoz szükséges speciális feltételek megteremtését,
- a kompetenciafejlesztés teljes körű beépülését a sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelését felvállaló közoktatási intézmények pedagógiai rendszerébe,
- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók minőségi oktatáshoz való hozzáférését támogató programok működtetését,
- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai pályafutásának nyomon követését.

A településen működik közoktatási intézmény, a Festetics Kristóf Általános Iskola, melynek székhelye Pókaszepetken van. Az intézmény rendelkezik Közoktatási Esélyegyenlőségi Helyzetelemzéssel és Intézkedési Tervvel. Az intézmény évek óta folytatja a HH-s és HHH-s tanulók integrált nevelését –oktatását, valamint kompetencia alapú nevelés folytatnak.

Annak ellenére viszont, hogy a településen van óvoda, a gyermekek egy része más településekre jár közoktatási intézménybe. Ennek legfőbb oka, hogy sok szülő a környező településeken dolgozik, ezért elviszik oda tanulni a gyermekeket. Az eljáró gyermekek kisebb száma pedig a környező településeken lévő intézményekbe jár tanulni.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
unatkozó, csellengő gyerekek	hasznos szabadidő eltöltését szolgáló közösségi terek létrehozása, szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése
nehéz anyagi körülmények között élő gyermekek napi egyszeri meleg étkeztetésének	gyermek étkeztetés nyújtása mind iskolaidőben, mind a nyári szünet alatt, nyári szünetben

biztosítása, nyári gyermekfelügyelet hiánya	napközbeni ellátásunk megoldása
szociálisan rászoruló gyerekek taníttatása, tehetség gondozása	szociális ellátó rendszeren keresztüli támogatások nyújtása, alapítványok felkutatása
veszélyeztetettség felmérése	jelző rendszer megerősítése a Gyermekjóléti Szolgálaton keresztül A jelzőrendszer hatékony működése által a problémák csökkentése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

E tématerület esetén a különböző részterületekhez kiemeltük a vonatkozó jogszabályokat.

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

Többen felteszik a kérdést, hogy miért is beszélünk a nők társadalmi egyenlőségéről, miért is soroljuk a nőket az esélyegyenlőségi csoportok közé. Talán néminemű magyarázatot nyújthat erre Müller Péter írásában idézett amerikai író Virginia Woolf írásában megjelent véleménye, amikor felkérték, hogy győzze meg az asszonyokat arról, hogy a férfiakat el kell tántorítani a háborútól. Így válaszolt: „Hogyan képzelem uram, hogy egy elnyomott, emberszámba sem vett nő, akinek egyetlen menekülő útvonala mindig is a házasság volt, nekitámad, vagy akárcsak vitázni kezd az urával.” „Egy nőnek nincsen más életlehetősége, csakis a házasság. Csakis a férfi. Nélküle senki és semmi. Nincs egyéni útja, nincs önmegvalósítási lehetősége a férfi nélkül .....”.

Természetesen ezek a gondolatok már ily mértékben nem jellemzik a jelen kor társadalmát, az azonban még mindig jellemző, hogy egy „jó asszonytól” azt várják, hogy „a köténye mindent eltakarjon”. Így nagyon sok nő hallgat, takargatja a családi szennyest, nem meri felemelni a fejét és nem mer önmegvalósításban gondolkodni.

Így történhet meg, hogy sok-sok bántalmazott nőről még a szomszédok is csak a sérülésekből sejtik, hogy folyamatosan bokszz-zsákként használja a férj. Sok nő még napjainkban sem mer továbbképzésre jelentkezni, mert lelki terrorban él az említése miatt is.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

Magyarországon a felnőtt korú népesség harmada – a nők a férfiaknál alig alacsonyabb arányban – azzal ért egyet, hogy a nőknek otthon a helye, fő feladatuk a háztartás vezetése. Az Európai Unió belül nálunk a legalacsonyabb a nők részvétele a döntéshozásban.

A nők esélyegyenlősége azonos jogokra vonatkozik az élet minden területén. A megkülönböztetés tilalma szerint neme alapján senkit sem érhet negatív diszkrimináció. Ma e fogalom helyett sokkal inkább az egyenlő jogok és bánásmód kifejezéseket használja a társadalom, ami azt jelenti, hogy a férfi és nő azonos lehetőségekkel rendelkezzen a társadalmi- és magánéletben, munkavállalása, előmenetele, képzése, politikai szerepvállalása és még sok más terület kapcsán.

A nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem mindig könnyű észrevenni, hiszen sokszor maguk a nők, főleg ha vezető pozíciót töltenek be, tiltakoznak leginkább, amikor a téma előtérbe kerül. Sokszor a valósággal ellentétesen tagadják azt, hogy az otthoni, a munkahelyi vagy a közéleti szereplés során személyesen ők maguk, vagy a nők általában hátrányt szenvednének el a férfiakhoz képest. Ez az oka, hogy nagyon nehéz ebben a témában objektív információkat gyűjteni. A munkaügyi központok, KSH, NAV vagy OEP sem kérnek elemzésre alkalmas adatokat kellő részletességgel.

Magyarország Kormánya azonos jogokat kíván biztosítani a nőknek a mindennapokban, elkötelezett, hogy a nemek azonos módon érvényesüljenek, a nők férfi társaikkal azonos esélyt kapjanak. Kiemelt fontosságot tulajdonítanak az élet minden területén a diszkrimináció felszámolásának.

Magyarországon a piacgazdaságot megelőző évtizedekben – a korábbiakhoz képest – igen magas női aktivitás alakult ki a munkavállalás terén, felülmúlta a fejlett piacgazdaságok szintjét. Ennek főképp ideológiai, politikaiokai voltak. Ezzel egyenes arányban nőtt a nők túlterheltsége, csökkent a családba betöltött szerep, ugyanakkor a munkaerőpiacon a hátrányos megkülönböztetés az egyenlő jogokat biztosító törvények ellenére is fennmaradt.

A rendszerváltás óta a nők gazdasági aktivitása a munkaerő piaci folyamatokkal összhangban visszaesett, a munkaképes korú nők egy jelentősebb része inaktívvá vált, ők most szociális-jóléti ellátások valamely formájából vagy családtagjaik jövedelméből élnek. Esélyegyenlőségüket, pályájukat a hagyományos nemi szerepeket érintő felfogás következtében a gyermekvállalás, gyermeknevelés kedvezőtlenül befolyásolja.

A munkáltatók esetenként a férfiakénál korlátozottabb rendelkezésre állással számolnak, így munkaviszony létesítésekor, vagy akár előmenetelben is a férfiakat részesítik előnyben. Mindezek hatására a nők megbecsültsége alacsonyabb a munka világában, akik éppen ezért gyakran kisebb presztízsű munkakörökben dolgoznak, alacsonyabb munkabérért, kevésbé vállalnak nagyobb leterheltséggel járó, mobilitást igénylő feladatokat, karrier helyett a családot választják. A család és karrier közti választás talán a nők egyik legnagyobb dilemmája.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	5,3	1,97	3,64%
2017	1,57	1,68	1,63%
2018	2,24	1,75	2,00%
2019	2	2,86	2,43%
2020	1,35	2,17	1,76%
2021	1,04	2,88	1,96%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)

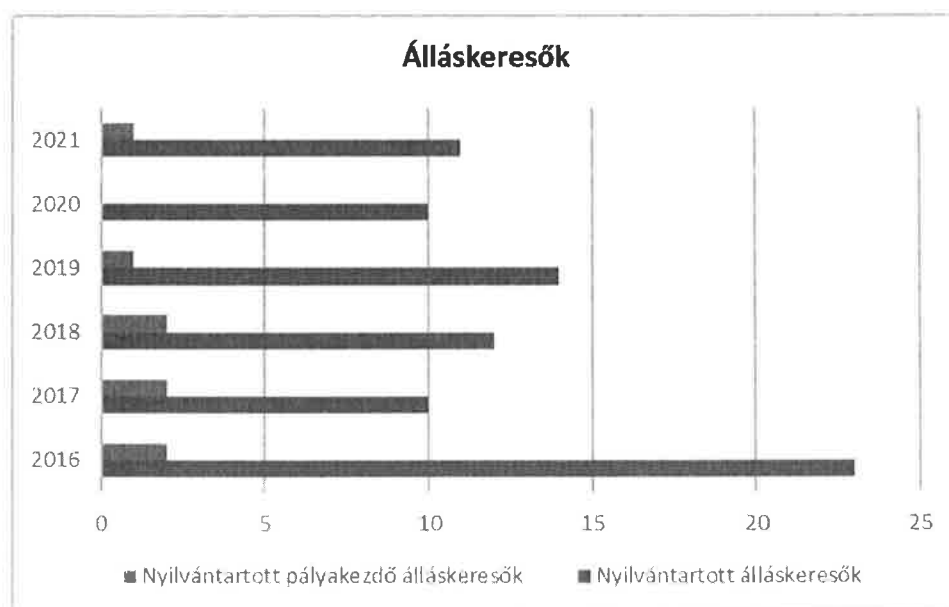
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2016	39,13	11,11
2017	30	33,33
2018	33,33	50
2019	21,43	33,33
2020	20	100
2021	18,18	100

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	23	2
2017	10	2
2018	12	2
2019	14	1
2020	10	0
2021	11	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nők munkaerőpiaci esélyegyenlőségét tekintve a hagyományos nemi szerepeket érintő felfogás következtében a gyermekvállalás, gyermeknevelés a nők életpályáját kedvezőtlenül befolyásolja, szűkíti térbeni és időbeni mozgásterüket, mivel hazánkban jelenleg még elsősorban a nők vállalnak nagyobb részt a családi és háztartási teendők ellátásában. E felfogás általánossága folytán a munkáltatók esetenként a férfiakénál korlátozottabb rendelkezésre állással számolnak, olykor a toborzásnál, az előmenetelben is a férfiakat részesítik előnyben.

A nemekhez kötődő sztereotípiák miszerint a nőket tulajdonságaik és motivációik elsődlegesen az otthoni feladatok ellátására predesztinálják, míg a férfiak rendeltetése és célja a családról való anyagi gondoskodás, leginkább a nők munkaerő-piaci esélyegyenlőségét, képességeiknek megfelelő munkahelyi érvényesülését korlátozzák. A sztereotípiák többségében a nőkre vonatkoznak és úgy családi állapotuk (kisgyermekes, gyermektelen, egyedülálló, családostól, gyermeket egyedül nevelő) mind státuszuk (női vezető) alapján megfogalmazódnak és rendszerint a nők hátrányos megkülönböztetését eredményezik.

A sztereotípiák hatására a nők megbecsültsége alacsonyabb a munka világában, ezért az otthoni helytállást jobban lehetővé tévő szakmát,

munkahelyet és munkaidő-beosztást választanak, alacsonyabb presztízsű munkakörökben dolgoznak, alacsonyabb munkabérért, kevésbé vállalnak nagyobb leterheltséggel járó, mobilitást igénylő feladatokat, visszafogják karrier elképzeléseiket. A nemekhez kötődő előítéletek tudati beágyazottsága, az aránytalan otthoni munkamegosztás társadalmi tény, az ezeket rögzítő normák Magyarországon különösen elterjedtek, így lényeges tudatosítanunk, hogy nem a munkáltató kizárólagos felelőssége, hogy mindez a munkahelyeken nemekhez igazított elvárásokat, eljárásokat és teljesítményértékelést eredményez.

A nemek közti egyenlőtlenségek mellett a nők és nők, a férfiak és férfiak között is létező egyenlőtlenségek (fogyatékoság, etnikum, életkor, lakóhely, dependens családtag stb.) együttesen hatnak, többszörösen hátrányos helyzetet szülnek.

Karrier vagy család? Leginkább a nőket érinti e választási kényszer. Választaniuk kell a munka, karrier, és a háztartás, a gyermeknevelés gondjai, örömei között.

Egyik oldalon a pénzkeresés, a szakmai tudás, az előmenetel áll, a másik oldalon van a család, az otthonteremtés.

Nem könnyű összeegyeztetni a munkát és a családot, pedig szinte minden nőnek meg kell birkóznia e feladattal.

Valójában nem hogy „nem könnyű” feladat, hanem ez a nők egyik legnagyobb gondja.

Annak, hogy egy nő gyermeket vállal, nem nyűgnek kellene lennie a munkáltatók, a társadalom számára, hanem örömnak. Sok helyen nem szívesen vesznek fel fiatal nőket, mondván, hogy hamarosan szülni fognak, s ezért rosszabb munkaerőnek számítanak. Ugyanígy hátrányban vannak a kisgyermeket nevelő nők is a munkavállalás esetében, a munkáltatók tartanak tőle, hogy a kisgyermekes anyukák sokat hiányoznak. Kétségtelen, hogy az alatt a néhány év, ameddig a nők szülési szabadságon, GYES-en vannak, kiesnek a munkából.

Ugyanakkor a munkáltatóknak be kell látniuk, hogy igenis vannak olyan területek, amelyeken a nők sokkal jobban érvényesülnek, mint a férfiak. Például egy kellemes női hang a telefonban, vagy a nők által végzett precíz munkaegy-egy feladat során nélkülözhetetlen lehet, nem beszélve a nők érzékenységről, az intuícioról amit a munkába visznek, szintén pótolhatatlan.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A munkaerőpiacról történő kiesés nem csak és nem elsősorban a szaktudás elavulása miatt jelent nagy hátrányt a kisgyerekes nőknek. Fontos probléma lehet a kapcsolati háló gyengülése, ám a szakmai, munkahelyi kapcsolatok ápolása segítheti a visszatérést.

A statisztikai adatokból megállapítható, hogy az alacsony végzettséggel rendelkező nők esélye a legrosszabb a munkaerő piacon történő elhelyezkedés szempontjából. Elhelyezkedési esélyüket tovább rontja, hogy többnyire az alacsony végzettséggel rendelkező nők vállalnak három vagy több gyermeket.

A nők foglalkoztatást segítő és képzési programokban való részvételéről adat nem áll rendelkezésünkre.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A KSH adatai alapján a foglalkoztatás csökkenésére leginkább az alacsony iskolázottságnak (sem általános iskolai végzettséggel, sem szakképesítéssel nem rendelkezők) van hatása. A munkaerőpiaci esélyek tekintetében az egyik meghatározott tényező az iskolai végzettség, ami alapvető probléma a 45-60 év közötti nők körében. Az általános iskolai végzettséggel elérhető munkahelyek komoly fizikai erőnlétet kívánnak, amit egészségi vagy családi állapotuk miatt nem tudnak vállalni.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A férfiak és a nők ritkán dolgoznak ugyanazon pozícióban, egyazon munkahelyen. A nők többsége az úgynevezett nőies, feminizálódott szakmákban dolgozik (pl: pedagóguspálya, egészségügyi ápolók, kozmetikusok stb.). Néhány éve még a férfiak és a nők által betöltött állások igen erőteljesen elkülönültek egymástól, szegregálódtak, manapság ez már egyre kevésbé jellemző, de vannak területek, ahol azonban ez ma is még így van. A szegregáció a gazdasági és társadalmi élet minden területén élesen megjelenik bármilyen szintű elemzést is alkalmazunk. Fontos a vertikális és horizontális szegregáció elkülönítése. A horizontális szegregáció alatt a férfiak és a nők más-más gazdasági területen, szektorokban, foglalkozásokban való elhelyezkedését értjük. De gondolhatunk például az orvosi pályára, ahol a sebész és a nőgyógyász foglalkozást jellemzően férfiak töltik be, nem véletlenül, hisz itt a legnagyobb az anyagi siker, míg a gyermekgyógyászok között túlnyomó többségben a nők vannak jelen, és itt anyagi sikerről igazán nem beszélhetünk.

A nők ott képesek magasabb vezető állást betöltésére, ahol női beosztottak munkáját kell irányítaniuk, hiszen a társadalmi elvárások nehezen tűrik az „eredeti” szereposztás felrúgását.

A foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetésről nincs információnk, tudomásunk.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő családok esélyeit a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmény férőhelyeinek megtartása nagymértékben javítja.

Községünkben bölcsődei ellátás 2017-től van, az óvodai férőhelyek minden szülői igényt kielégítenek, helyhiány miatt nem kell gyermekeket elutasítani az óvodából, bölcsődéből.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	1	29	29
2017	1	27	27
2018	1	28	28
2019	1	32	32
2020	1	33	33
2021	1	40	40

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	7	7
2019	7	5
2020	7	7
2021	7	5

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	7	7	0	0
2019	0	0	0	0	7	5	0	0
2020	0	0	0	0	7	7	0	0
2021	0	0	0	0	7	5	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, a várandós és gyermekágyas anyák, továbbá a 0- 16 éves gyermekek gondozása a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. A területi védőnői szolgálat személyi feltételei biztosítottak. A körzetben szakképzett egészségügyi szakember látja el a feladatot. A leendő szülők számára tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában nyújt segítséget, fokozott figyelmet fordítva a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekére. Segítséget nyújt a családi -, szociális juttatások megismerésében, a nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítása az iskolában történik továbbá a védőnő mellett az iskolákban a Gyermejkölési Szolgálat munkatársai is tartanak interaktív órákat.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A nőket érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen, jellemzően jó része a családban marad. A szociális szolgáltatások, a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetése, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, egyre többen tudják hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb halálozási ok. Magyarországon hetente hal meg egy nő társa általi bántalmazástól.

A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai mögött folyó erőszak a privát szféra sérthetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást.

Mind a nyugati, mind a magyar adatok azt mutatják, hogy minden ötödik nő él vagy élt valaha olyan kapcsolatban, ahol partnere rendszeresen testileg bántalmazta őt. Ezt az adatot tovább súlyosbítja, hogy a testi erőszak csak a jéghegy csúcsa. A folyamatos lelki erőszakban élő nők száma ennél jóval magasabb.

A településünkön bántalmazott nőkről nyilvántartott adattal nem rendelkezünk.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Pakodon nincs ilyen jellegű szolgáltatás. Az esetleges elhelyezés a zalaegerszegi családok átmeneti otthonában történhet, ami jelenleg 13 család befogadására alkalmas, 40 férőhelyes gyermekjóléti intézmény. Feladata a gyermekvédelmi törvény és a végrehajtó rendeletei szerint az otthontalanná vált vagy bántalmazott család együttes elhelyezése, a válsághelyzetben lévő várandós anya elhelyezése, illetve az átmeneti gondozás biztosítása.

Az intézmény 7 fő szakembert foglalkoztat főállásban. Megbízási szerződéssel jogász, illetve pszichológus segít a szakmai munka hatékonyabbá tételét.

A családok átmeneti otthona a felnőtt és a gyermek együttes ellátása során:

- befogadja az életvezetési problémák vagy más szociális és családi krízis miatt otthontalanná vált, továbbá védelmet kereső szülőt és gyermekét,
- befogadja a válsághelyzetben lévő bántalmazott vagy várandós anyákat, illetve a szülészetről kikerülő anyát és gyermekét,
- biztosítja az ellátást igénylő gyermek átmeneti gondozását és befogadja otthontalanná vált szüleit,
- segítséget nyújt a szülőnek gyermeke teljes körű ellátásához, gondozásához, neveléséhez,
- biztosítja a szülő számára a gyermekével való együttes lakhatást és a szükség szerinti ellátást,
- a szülőknél az ellátás mellett jogi, pszichológiai és mentálhigiénés segítséget nyújt,
- közreműködik - a gyermekjóléti szolgálattal együttműködve - az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, a család helyzetének rendezésében, otthontalanságának megszüntetésében.

A Családok Átmeneti Otthona a szülő, illetve a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya számára biztosítja:

- Életvitelszerű tartózkodási lehetőséget
- Tisztálkodási, mosási, főzési lehetőséget
- Textíliával történő ellátást, és a személyes higiéné feltételeinek megteremtését
- Szükség szerint ruházatot, élelmiszert
- Az elsősegélyhez szükséges felszereléseket

- A szülő munkavégzése vagy egyéb indokolt távolléte, illetve akadályoztatása esetén a Családok Átmeneti Otthona segítséget nyújt a szülőnek gyermeke ellátásához, gondozásához, illetve segíti a szülőt a gyermekének megfelelő napközbeni ellátáshoz való hozzájutásban.

Az intézmény az egészségügyi ellátás keretében gondoskodik egészségmegőrzést szolgáló felvilágosításról, segítséget nyújt szükség szerinti ápoláshoz, szakorvosi ellátáshoz, kórházi kezeléshez való hozzájutáshoz, az intézmény keretei között megoldható gyógykezeléshez. Rendszeres védőnői felügyelet keretében biztosítja a gyermekek egészségi állapotának folyamatos ellenőrzését, egészségügyi tanácsadást, szűrést.

Az intézmény gondoskodik továbbá, a gyermekeket ért lelki sérülések gyógyításához, személyiségi korrekciójához szükséges terápiához való hozzájutásról.

Együttműködve az NÉBIH-el gondoskodik az egészséget veszélyeztető kockázati tényezők feltárásában, megszüntetésében.

Közösségi programok

A családok szabadidejének minél hasznosabb eltöltése érdekében, közös szabadidős programok (kirándulások,

mozi, közös főzés, tanácsadások stb.) szervezése történik intézményünkben, az alábbi témákban:

- Egészségnevelés – ezen belül helyes táplálkozási szokások kialakítása. – Körzeti védőnő előadása, tanácsadás.
- Gondozónők vezetésével közös főzés az év során több alkalommal, melynek része az étkezési kultúra fejlesztése.
- Gyermeknevelési tanácsadás – az év során folyamatos. – Családgondozók vezetésével.
- Havi rendszerességgel felvilágosító beszélgetés a fogamzásgátlásról – ÁNTSZ családvédelmi munkatársa vezetésével
- Gyermekek – felnőttek részére a szabadidő hasznos eltöltését segítő programok

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nők szerepe Pakodon leginkább a civil szervezetek munkájában a hivatalban, illetve oktatási nevelési munkában lelhető fel.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A **Zalai Falvakért Egyesület** 1996-ban az egyik legsikeresebb projektjét kezdte el, melynek máig tartó hatásai érezhetők. Megszervezték a női polgármesterek klubját, majd ezt követően egy sikeres együttműködésben „Nők a közéletben” címmel 9 hónapon át tartó, a közéleti szerepvállalásra felkészítő programot indítottak.

A **Zalai Nők Egyesülete** a nők közéleti szerepvállalását ösztönző és erősítő tevékenységét mindig is fontosnak tartotta. Az elmúlt 10 év alatt jelentősen csökkent a közéletben szerepet vállaló vagy szerephez jutó nők száma. A Zalai Nők Egyesülete Alapszabályában fontos célként fogalmazta meg, hogy ösztönözze a női civil közösségek megalakulását és egymásra találását Zala megyében, segítse az esélyegyenlőség megvalósulását, szervezze a nők részvételét a közéleti, a tudományos, a művészeti és kulturális tevékenységekben, elsősorban a munkavállalói, valamint a családon belüli példaadó szerep összehangolása, kiteljesítése érdekében. Szándékuk szerint elsősorban a nők és a családok érdekében fellépve, a nők közéleti szerepvállalásának erősítéséért szervezik tevékenységüket.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nők esélyeinek romlása a munkaerőpiacon	A településen élő női lakosság részére munkaerő piaci tájékoztatók képzési lehetőségek szervezése,
Esetleges bántalmazás elkerülésében történő segítség nincs a településen	Programok, tájékoztatók szervezése
Egészségmegőrzés, szabadidő hasznos eltöltése	A nők egészségi állapotának javítása, szabadidős programok szervezése, sporttevékenységek igény szerinti bővítése a civil szervezetek bevonásával

2014. évben feltárt problémákat követően meghatározott cselekvési terv készült, hiszen valamennyi célcsoport számára megnyílt az a közösségi teret, ahol különböző célcsoportok számára van lehetőség internet hozzáféréshez, számítógép használatra. Ez a lehetőség nagyon fontos ezen célcsoport számára, hiszen amennyiben otthonába nincs lehetősége az internet hozzáférésre, a közösségi térben van lehetősége hivatalos ügyeinek intézésére, ismeretek szerzésére, szabadidős programokról való tájékozódásra. A tendenciát továbbra is javítani szükséges az esélyegyenlőség megteremtése érdekében.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

A népességi adatok azt mutatják, hogy évről évre folyamatosan nő az idősek aránya az összlakosság létszámához viszonyítva, az idősek között emelkedik a 75 év feletti aránya.

A nyugdíjasok között igen magas az egyszemélyes háztartások száma. Ez növeli az életminőség romlásának kockázatát, hisz minden költséget egyetlen nyugdíjból kell finanszírozni. Az, hogy az idősek hogyan élik meg az évek múlását, az egyedüllétet, nagymértékben függ a társadalom nyújtotta életkörülményektől, az idősekkel szemben tanúsított társadalmi magatartástól. Ezen a téren jelentős a társadalmi szinten megoldásra váró problémák száma, a nyugdíjak reálértékének megőrzése, az idősek biztonságérzetének növelése, a szegénység, a megélhetési gondok elleni küzdelem. Nehezíti a helyzetet, hogy a családok aktív tagjai távol vannak, vagy a megélhetési gondok miatt több, mint nyolc órát dolgoznak, így kevés idő marad az idősek gondozására, a velük való törődésre. Ennek hatására megnő a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások iránti igény, ami jelentős kihívás elé állítja az önkormányzatokat.

Az idős korosztály társadalmi szerepvállalásának, ezzel együtt az öregedés elfogadásának problémaköre –társadalmunk gátjai – mégis leginkább Ferge Zsuzsa 82 éves szociológus Nők Lapjában megjelent nyilatkozatában fogalmazódik meg: „Ki szoktuk mondani, időben kellene elmenni, mikor még nem vagy teher. A társadalom nem szereti az öregeket, sokan tehernek tartják őket, kevés az intézmény, nincs kultúrája az időellátásnak. Az Angliában élő barátnőnk ötven helyre járhat új dolgokat tanulni, a társadalom elfogadja az időseket és segíti őket öregedni. Nálunk csak a gyermekekre számíthatunk igazán. Azt hiszem, ez a társadalom nem, csak az

öregket nem szereti. És sajnos az öregek elutasítása a tapasztalataik, sőt a történelem elutasítását is jelenti. Pedig tisztességesen megérett múlt nélkül nem nagyon van talpzata se a jelennek, se a jövőnek.”

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

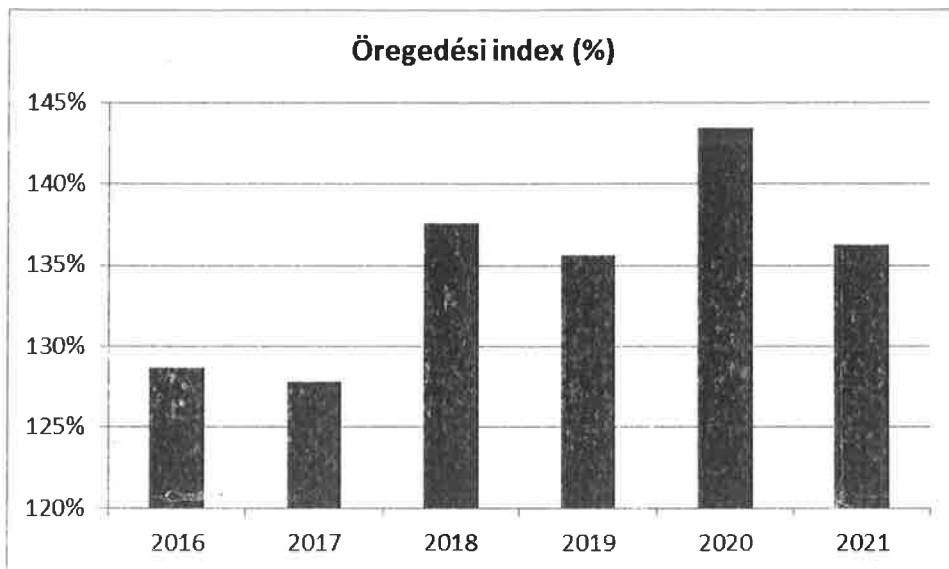
A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít. A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

- az öregségi nyugdíj;
- a rehabilitációs járadék.
- A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:
- az özvegyi nyugdíj;
- az árvaellátás;
- a szülői nyugdíj;
- a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
- özvegyi járadék.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	148	115	128,70%
2017	147	115	127,83%
2018	150	109	137,61%
2019	156	115	135,65%
2020	165	115	143,48%
2021	169	124	136,29%

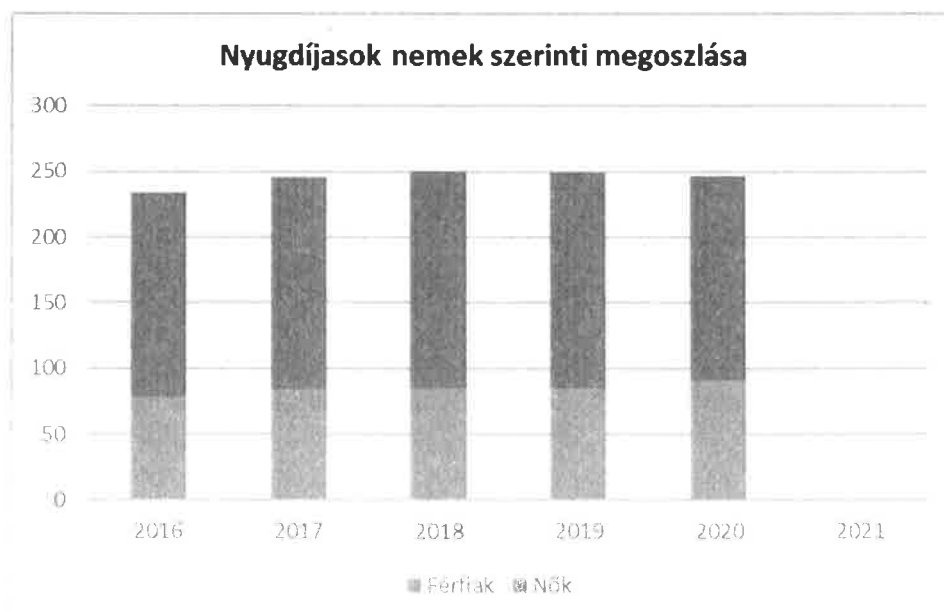
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	78	156	234
2017	84	162	246
2018	85	166	251
2019	85	165	250
2020	91	156	247
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti táblázat és diagram is jelzi, hogy az időskorú lakosság száma, nagyon magas, a nők száma továbbra is szinte duplája a férfiakénak.

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	3	0	46	117	0	13	n.a.
2017	4	0	48	123	0	11	1
2018	3	0	48	128	0	11	1
2019	2	0	55	128	1	9	1
2020	2	0	59	124	0	8	1
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	78	156	234
2017	84	162	246
2018	85	166	251
2019	85	165	250
2020	91	156	247
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

A településen élő nyugdíjaskorú lakosság leginkább a civil szervezetek munkájában vesz részt, így a Nyugdíjasklub és a Margaréta dalkör által, továbbá az Önkormányzat által szervezett rendezvények esetén.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Az időskorúak körében óriási az igény a társadalomban való bent maradásra, és nagy a félelem az abból való „kiesésre”. Az időskorúak szívesen vesznek részt közösségi tevékenységben,

különösen akkor, ha az nem feleltet szaktudásukat is igénybe veszi. Ez erősíti hasznosság tudatukat. Sokan keresnek feladatot maguknak. Ennek elősegítése cél, mind a jövedelemszerző, mind az önkéntes munkavállalás terén.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	23	10	12	14	10	11
41-45 év (TS 042)	Fő	1	0	0	0	1	0
	%	4,35%	0,00%	0,00%	0,00%	10,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	3	1	0	0	1	1
	%	13,04%	10,00%	0,00%	0,00%	10,00%	9,09%
51-55 év (TS 044)	Fő	1	0	1	2	1	1
	%	4,35%	0,00%	8,33%	14,29%	10,00%	9,09%
56-60 év (TS 045)	Fő	2	0	1	3	1	1
	%	8,70%	0,00%	8,33%	21,43%	10,00%	9,09%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3	1	2	2	1	3
	%	13,04%	10,00%	16,67%	14,29%	10,00%	27,27%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A szegregáció csökkentéséhez, az esélyegyenlőség növeléséhez hozzájárul, ha az idős ember lehetőséget kap a még meglévő erőforrásai fejlesztéséhez, új erőforrások elsajátításához, felhasználásához. Az idős emberek igénylik az új információs és kommunikációs technikák elsajátításának lehetőségét, megőrizve és szinten tartva ezzel szellemi frissességüket, tájékozottságukat, életminőségük javulását, szabadidejük hasznos eltöltését. A sikeres öregedés egyik lehetőségét jelenti a kapcsolatrendszer kiszélesítése, az információ cseréje, felhasználása.

Ezáltal fokozható a hasznosság érzése, olyan kapacitások kerülhetnek felszínre, amelyek az idős ember közérzetét, életminőségét javítják. Hangsúlyos szerepe van a modern technika megismertetésének és megszerettetésének. Önkormányzati támogatásra és az oktatási intézmények partneri együttműködésére van szükség, hogy elérhető szolgáltatásokat tudjunk nyújtani számukra.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piac területén, tehát nehezebben helyezkednek el és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Alapszolgáltatások

A **szociális alapszolgáltatások** (étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása) megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorulókat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő **szakosított ellátási formában** kell gondozni. (Idősek Otthona, Idősek Gondozóháza)

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

A házi segítségnyújtás szociális alapszolgáltatási feladat 2008. január 01. napjától valósul meg intézményfenntartó társulás keretei között; gesztor önkormányzata Túrje. Az ellátás keretében az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzésére; az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködésre; a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtásra van lehetőség. Az ellátást igénybe vevők száma – a lakosság elöregedése miatt – növekvő tendenciát mutat.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	148	0	15	13
2017	147	0	14	19
2018	150	0	15	22
2019	156	0	14	18
2020	165	0	18	16
2021	169	0	19	19

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az időseknek lehetőségük van nyugdíjas klub és egyesületek tevékenységében részt venni. A klubok, melyek általában nincsenek civil szervezetként hatósági nyilvántartásba véve, közös érdeklődés alapján szerveződnek.

Időskorúak járadéka

A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati időhiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A Szt. 25. §-a szerint az ellátást 2015-től a járási hivatal állapítja meg. Az ellátást igénybe vevő jelenleg nincs a településen.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az idősök számra nem csak szociális területen van igénybe vehető szolgáltatás.

Más területeken is több szolgáltató, gazdasági vagy civil szervezet nyújt csak nekik szóló, vagy másokkal együtt általuk is ingyenesen, kedvezménnyel, vagy térítés ellenében igénybe vehető gazdasági, kulturális, egészségügyi, közösségi, sportolási és egyéb szolgáltatást.

Néhány közülük:

- Utazási kedvezmények – helyközi és távolsági közlekedési eszközökön, vízi közlekedési eszközökön bérletárban, menetjegyben, életkortól függő ingyenességben,
- Különböző nyugdíjas bérletek, kedvezmények köre – kulturális, sport stb. területen – szervezeten színházlátogatás (Nyugdíjasklub szervezésében).

c) idősök informatikai jártassága;

Az idős emberek igénylik az új információs és kommunikációs technikák elsajátításának lehetőségét, szinten tartva ezzel szellemi frissességüket, tájékozottságukat, életminőségük javulását, szabadidejük hasznos eltöltését.

Pakodon az idősök számára nincs lehetőség szervezett formában számítógépes ismereteik felfrissítésére, megtanulására.

d) a generációk közötti programok.

A programokat az egész falu lakosságának szervezi az önkormányzat, ebbe bele tartoznak az időskorú nyugdíjas lakosok is, akik látogathatják a rendezvényeket.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az időskorúak körében jelentős a tanulási, művelődési, kulturális, turisztikai ismeretszerzési igény, van affinitásuk a környezet-, a természet védelmére, óvására és ápolására. Az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít az idősekre, évente hagyományosan megrendezi az idősök napját, támogatja a nyugdíjas klubot, rendezvényeiket. A klub lehetőséget biztosít az önproblémák feldolgozása mellett a hagyományápolásra, a helyi problémák megvitatására, a helyi környezet alakítására. Emellett az idős ember részt tud venni közös kirándulásokon, műveltségi vetélkedőn, különböző – a korosztályukat érintő - tájékoztató és figyelemfelkeltő előadásokon.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Idősebb emberek nehezebben férnek az információhoz, a közszolgáltatásokhoz. Elszigetelődés megszüntetése	A programokról szóló tájékoztatás szélesebb nyilvánosságának megteremtése és biztosítása. A közszolgáltatások elérésének biztosítása (egészségügy, közművelődés, stb.)
Az időskorúak biztonságérzetének (közbiztonság és közlekedés biztonság) fenntartására, fokozására, mely közösségi érdek folyamatosan szükség van,	Figyelemfelkeltő előadások szervezése az időseket fokozottan veszélyeztető bűncselekmények jellegére, ezek kivédésére; információs anyagok, szórólapok és

azonban erre még nincs szervezett lehetőség.	filmek készítése, alkalmazása; prevenciós programok biztosítása esetleg a média bevonásával
Minden ember megbetegedhet, érheti baleset vagy sérülés. A kor előrehaladtával ennek kockázata növekszik, idősebb korban pedig nagyobb ezek gyakorisága. Az egészség, mint legfontosabb érték nagyobb figyelmet igényel. Erre irányulón nincs szervezett keret.	Az, hogy az idősök hogyan élik meg az évek múlását, az egyedülletet, nagymértékben függ a társadalom nyújtotta életkörülményektől, az idősökkel szemben tanúsított társadalmi magatartástól, mely területen mindig van hova fejlődni. Speciálisan az idősök részére biztosított rendezvények, szolgáltatások szervezése, ehhez kedvezmények nyújtása illetve a programokra való eljutás segítése. pl. önkéntesek bevonásával.
Generációk közti akadályok legyőzése	olyan programok szervezése, ahol az idősök átadhatják a hagyományaikat a fiataloknak, cserébe a fiatalok megmutathatnák az idősebbeknek a modern digitális világ hasznosságát, internet, mobiltelefon.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékos-sággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

- a) fogyatékos-sággal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A fogyatékkal élő emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja.

A fogyatékkal élők életét nagymértékben meghatározza fogyatékos-ságuk. Létszámukra vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A mozgáskorlátozottak száma 2012. évben 12 fő, ez az adat a közlekedési támogatásban részesültek számából becsülhető. A tartós egészségi problémával, fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatároltak. Általában jövedelmük a minimális összegű járadékból áll, mely nagyon megnehezíti létfenntartásukat. Egyes esetekben az iskolai

végzettségük elmarad egészséges társaiktól, ami tovább rontja megélhetési esélyeiket. A fogyatékkal élők tekintetében is igen jelentős szerepe van a civil szervezeteknek.

A szociális ellátások közül a közlekedési támogatás, illetve az alanyi közgyógyellátás igénybe vevői között jelen vannak fogyatékkal élő személyek is.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy

b) elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

a) rehabilitációs ellátásban részesül,

b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült. (Flt. 57/B §.)

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	21	18	39
2017	23	21	44
2018	27	20	47
2019	20	21	41
2020	21	18	39
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Helyben nincs intézmény, lehetőség alkalmazni a megváltozott munkaképességű, illetve fogyatékkal élő személyeket.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A községben nincs a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatására helyben nincs lehetőség. A Zalaegerszegen lévő négy cég biztosít foglalkoztatást a megváltozott munkaképességű személyek részére, melyhez biztosítja a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezetet, különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását, illetve nem utolsó sorban a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítést. A 2011. évi kiugróan magas adat egy jogszabályváltozás következménye, 2011. évtől a megváltozott munkaképességű személyek csoportjába tartozik a rokkantsági- és a rehabilitációs ellátásban

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Pakodon nincs önkormányzati fenntartású fogyatékkal élő személyek nappali ellátása. A fogyatékkal élőkről történő helyi segítségnyújtás a házi segítségnyújtás keretei között valósul meg.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A jogszabályok az alább felsorolt ellátási formákat biztosítják fogyatékkal élő személyek számára:
Fogyatékosági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult. Nem akadály a rokkantsági járadék megállapításának, ha az igénylő fogyatékosági támogatásban részesül, illetve, ha az igénylő után családi pótlékot folyósítanak, továbbá az sem, ha a kérelmező munkaviszonyban, egyéb munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll. Nem állapítható meg rokkantsági járadék annak, aki térítés nélkül van intézményben elhelyezve.

Közlekedési támogatás: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult.

Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult,

1. aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
2. aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
3. akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A fogyatékkal élő személy számára biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést. Pakodon a falugondnoki szolgálat által működtetett gépjármű akadálymentesített.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége, közszolgáltatások, a parkok akadálymentes megközelítésének lehetősége:

Az alábbiakban mutatom be a közintézmények akadálymentesítési fázisát:

Közintézmény Akadálymentesség 2021.év

Polgármesteri Hivatal megoldott/részben megoldott/**nem megoldott**

Általános iskola **megoldott**/részben megoldott/nem megoldott

Orvosi rendelő **megoldott**/részben megoldott/nem megoldott

Óvoda megoldott/részben megoldott/**nem megoldott**

Szociális szolgáltatást nyújtó intézmények **megoldott**/részben megoldott/nem megoldott

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Fejlesztésre szorul, figyelemmel arra, hogy a középületekben az akadálymentesítés nem megoldott maradéktalanul és a programok szervezeten ott kerülnek megtartásra.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Nincs releváns adat, tekintettel arra, hogy a községben nincs alkalmazásra lehetőség.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A község újonnan épített játszótere akadálymentesített bejutást tesz lehetővé s sérültek számára is.

f) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Nem megoldott, illetve a Vöröskereszt Támogató szolgálat bevonásával egyedi megállapodások megkötésével oldjuk meg.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A fogyatékkal élő személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre.

A fogyatékkal élő személy számára községünkben biztosítva van az egyenlő esélyű hozzáférés a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékkal élő személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak.

Egészségügyi ellátásuk során az intézmények kellő figyelmet fordítanak a fogyatékból adódó egyéni szükségletekre, törekednek arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációt,

társadalmi beilleszkedést, továbbá, ne erősítse a betegségtudatot. A községben lévő orvosi rendelő és védőnői szolgáltatás biztosítására szolgáló épület akadálymentesítése megoldott. A fogyatékkal élő személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint, illetve a szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint.

Joga van továbbá a rehabilitációhoz, melyet a rehabilitációs szolgáltatások és ellátások biztosítanak. Az érintett célcsoport a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal honlapjáról tájékozódhat és tölthet le dokumentumokat illetve nyomtatványokat.

A fogyatékkal élők hátránykompenzáló juttatásairól, illetve szolgáltatásokról a 7.2 fejezetben írtunk.

7.4. Fogyatékkal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A településen szervezett programok a fogyatékkal élők számára is elérhetőek, külön számukra szervezett program nincs. A helyi tornaterem, ahol a rendezvényeinket szoktuk tartani, akadálymentesített, így a kerekesszékekkel közlekedők számára is elérhető.

7.5 A fogyatékkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A település akadálymentesítése nem teljesen megoldott, folyamatosan fejleszteni próbáljuk, pályázatok segítségével.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az akadálymentes környezet még mindig nem 100 %-os	<ul style="list-style-type: none"> • fizikai környezetben található akadályok megszüntetése • lakókörnyezet akadálymentesítésében segítségnyújtás • a település egész területén járda kiépítése
Nincs munkahely a fogyatékkal élők számára	A fogyatékos emberek a munkaerő piacon történő elhelyezkedése rendkívül nehéz, nehezebben találnak munkahelyet
Tájékoztatás, kommunikáció hiánya	<ul style="list-style-type: none"> • kommunikációs és információs akadályok megszüntetése • programok szervezése, hogy a közösségi életbe még jobban részt vehessenek, illetve bátran vállalják fel magukat • lelki segítségnyújtás, házi segítségnyújtás igénybevétele • falugondnoki szolgáltatás igénybevétele, az egészségügyi szűrővizsgálatok eljuttatásában is <ul style="list-style-type: none"> • önkéntesek bevonása a problémák megszüntetése végett

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
belterületi utak, járdák állapota	utak, járdák minőségének javítása
elszigetelődés, társas kapcsolatok hiánya	közösségi programok szervezése
tájékoztatás, kommunikáció hiánya	képzések, figyelemfelhívó plakátok készítése
egészségmegőrzés	szűrővizsgálatok szervezése, tájékoztatás szélesebb körben

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Önkormányzatunk kötelező és önként vállalt feladatainak ellátása során számít és épít is a civil szervezetek közreműködésére. A közfeladat ellátás civil szervezetekkel való együttműködés útján történő megvalósulását erősíti, hogy néhány jelentős, az önkormányzatok feladatait meghatározó törvény kifejezetten ajánlja a szerződéses feladatellátást.

Jelenleg Önkormányzatunk az alábbi területeken vonja be partnerként feladatainak ellátásába a civil szervezeteit:

Szociális területen az Szt.-nek megfelelően a települési önkormányzatok által kötelezően ellátandó szociális és gyermekjóléti feladatok ellátására társulási szerződésben foglalt megállapodások keretében.

Feladat-ellátási szerződés a Magyar Vöröskereszt Zala Megyei Szervezete és az Önkormányzat között a szociális alapszolgáltatás körébe népkonyhai étkeztetés, utcai szociális munka, nappali melegedő, valamint a szakosított ellátás körébe tartozó éjjeli menedékhely és hajléktalanok átmeneti otthona feladatok ellátására jött létre.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Nkt.) alapján a települési önkormányzatoknak, így Önkormányzatunknak a közfeladat ellátásában korábban betöltött szerepe jelentősen átalakult. 2013. január 1-től az önkormányzatok fenntartásában lévő köznevelési intézmények fenntartói feladatainak megszervezésében, a köznevelési feladatok irányításában változás állt be, a Nkt. szerint az állam gondoskodik – az óvodai nevelés kivételével - a köznevelési feladatok ellátásáról. A települési önkormányzatok és társulásaik fenntartásában lévő köznevelési intézmények közül az óvodák kivételével átvételre kerültek a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ fenntartásába.

Egyház településünkön nem tart fenn intézményt.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Óvodai, bölcsődei feladatok ellátása

Az óvodai intézményfenntartó társulások 2013. március 01-től megszűntek, helyüket a településekkel kötött köznevelési szerződések váltották fel. Köznevelési szerződésünk van Dötk község önkormányzatával, Zalabér Község Önkormányzatával óvodai és bölcsődei feladatok ellátására.

Szociális és gyermekjóléti ellátás

A zalaszentgróti Szociális, Család-, és Gyermekjóléti Központ, valamint a Gondozási Központ társulás keretében alapszolgáltatást nyújt számunkra is.

A társulási szerződés határozatlan időre jött létre.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Egyedi esetekben van együttműködés a Zalaegerszegen és Zalaszentgróton működő nemzetiségi önkormányzatokkal.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége; -

Pakod Önkormányzata együttműködik és a továbbiakra nézve is szeretne együttműködni a Magyar Ökumenikus Szeretszolgálattal, a Katalikus Caritasszal, a Magyar Vöröskereszt Zala Megyei Szervezetével valamint a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal. A Zalai Falvakért Egyesület és a Zalai Nők Egyesülete szintén elérhető számunkra.

f) non-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Ezen pontról adattal nem rendelkezünk.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyzetelemzés elkészítése és az intézkedési terv megalkotása során - az adatgyűjtéshez és a problémák feltárásához - személyes konzultáció, illetve írásos anyag eszközeivel valamennyi településünkön működő civilszervezet, intézmény segítséget nyújtott számomra.

Együtműködésüket itt is szeretném megköszönni.

A bevezető részben név szerint is kiemelt személyek – személyes, illetve esetenként az általuk vezetett civil szervezetek vezetőjeként tett vállalásuk alapján - a HEP-ben vállalt megoldási javaslatok mindegyikében részt kívánnak venni, annak érdekében, hogy a település élhetőbbé vonzóvá váljon.

A segítségnyújtásukat megelőzően mindenki számára visszacsatolást is kell nyújtanunk az esélyegyenlőségi programban megfogalmazott vállalásokról, a program elfogadását követően.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A helyi esélyegyenlőségi tervben érintett célcsoportok javaslataikkal fordulhatnak érdekképviseleti szerveikhez is, akik azokat továbbítják a HEP Fórum munkacsoportjai felé.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

Helyi Esélyegyenlőségi Programunk a lakosság, valamint az esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintettek civil szervezetek, egyházak számára elérhető (www.pakod.hu) honlapon.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Minden célcsoportot érintő intézkedések

A hátrányos helyzetű csoportok munkaerő-piaci helyzetének javítása: Az intézkedések elsősorban a rászoruló családok napi megélhetési gondjainak enyhítésére (rendszeres szociális támogatás, alkalmi segély), illetve átmeneti kereseti lehetőségek biztosítására (közmunaprogramok, közhasznú és közcélú munka) irányulnak, de a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, sok esetben roma családok esélyegyenlőségének hosszú távú javításához, a társadalmi hátrányaikat megalapozó és generációkon át újratermelő okok felszámolásához (oktatás, lakáshelyzet megoldása, munkahelyteremtés) kevésbé járulnak hozzá.

Közszolgáltatást nyújtó intézmények teljes akadálymentesítése: A tervek szerint megvalósuló, önkormányzati fenntartású közintézmények teljes akadálymentesítésre a jogszabályi előírások figyelembevételével, legkésőbb 2025-ig sort kell keríteni. Az Önkormányzatnak vállalnia kell, hogy kiemelten kezeli és lehetőség szerint támogatást, nyújt minden akadálymentesítést célzó pályázathoz.

A helyi szemléletet megváltoztató programok támogatása, segítése: Ezen belül a település lakossága számára, olyan ismertető anyagok készítésének, lakossági tájékoztató fórumok, valamint más típusú programok, rendezvények támogatása, segítése, melyek előmozdíthatják az esélyegyenlőségi program célcsoportját jelentő emberek kedvezőbb társadalmi integrációját, és szemléletváltást eredményezhet a lakosság minden szegmensénél. Az önkormányzatnak támogatnia kell továbbá, a jogsértésekkel szembeni fellépés lehetőségeire vonatkozó, mindennemű tájékoztatási lehetőséget és saját eszközeivel (helyi média, önkormányzati hirdetőtábla stb.) népszerűsíti azokat. A megvalósítás a tervezési ciklusban folyamatosan az éves költségvetés keretein belül – a pénzügyi lehetőségeinek függvényében.

A hátrányos helyzetű csoportoknak az információs társadalommal összefüggő egyes szolgáltatásaihoz való hozzáférés elősegítése: Az önkormányzatnak támogatnia kell minden hátrányos helyzetű csoport információs társadalommal összefüggő egyes szolgáltatásokhoz kapcsolódó eszközbeszerzést, szolgáltató pályázatot, a célcsoport ez irányú képzését, továbbá támogatnia kell, olyan mindenki számára elérhető információs pontok kialakítását, melyeken keresztül a szükséges eszközökkel nem rendelkező emberek a lakhelyükhöz minél közelebb hozzáférhetnek az internethez, valamint az információs társadalom nyújtotta egyéb szolgáltatásokhoz.

A szolgáltatások hozzáférésnek biztosítása érdekében a civil szervezetekkel szoros együttműködéssel kialakításra került egy olyan egyesületi tér IKSZT szerű tér, ahol – figyelemmel arra, hogy az akadálymentes is – mindegyik hátrányos helyzetű célcsoport igénybe veheti a számítógéppel történő internetes hozzáférést, szinte állandó segítség jelenlét mellett. Az egyesületi térben akár egyesületi szervezés, akár önálló kezdeményezésből megvalósult programok szervezése is zajlik. A lakosság különböző rétegeit „interjúztatva” különböző adatfelmérés is megtörtént, mely részben a lakosság ellátottságára, részben a gyermekeket érintő helyi viszonyok felmérésére irányuló elégedettség felmérés volt. A Képviselők a felmérés eredményeinek okán

nyújtottak támogatást az IKSZT megvalósításához és azokat áttekintve megpróbálják a gyermekek és ezzel együtt a nők esélyegyenlőségét is javítani.

Roma emberek: A roma lakosság a településen a becslést alapján 35 fő, azonban megállapítható, hogy a roma népesség átlagos életszínvonala, lakhatási körülményei, egészségi állapota, iskolázottsága, foglalkoztatottsága a társadalom egészéhez viszonyítva rosszabb. Azt a személyt tekintjük romának, aki annak vallja magát. Az önkormányzatnak törekednie kell a szociális szolgáltatással együttműködve a lakhatási problémák megoldására, a gyerekek testi és lelki egészségének fejlesztésére, a tanulás ösztönzésére. A roma lakosság foglalkoztatottságának elősegítése szintén kiemelt feladat kell, hogy legyen. Szakértői javaslatok szerint elsősorban az iskolázottságot, a foglalkoztatottságot, a cigányság létbiztonságát erősítő, kirekesztettségét kölcsönös erőfeszítésekkel, fokozatosan gátló és feloldó hosszú távú politikára van szükség.

Idős és nyugdíjas korúak: A népesség összetételében az idős korúak száma 148 fő, az arányuk a település összlakosságához viszonyítva 17 %, az országos átlaghoz megfelelően- emelkedő tendenciát mutat. A nyugdíjban részesülők között általában magas az egyszemélyes háztartások száma.

Az idős és nyugdíjas korúak számára szervezeten több program szervezése történt. Pl. Idősek Napja. A Nyugdíjas klub tagjai aktívan kapcsolódnak a település programjaihoz. A Klub tagjai így szervezeten lángost sütnek a falunapon, ezzel is szemléltetve tevékeny segíteni akarásukat a közösség ünnepeiben történő aktív részvétellel.

A hátrányos helyzetű nők esélyegyenlőségének biztosítása: A munkavállalóknak nemétől függetlenül joga van ahhoz, hogy egyenlő értékű munkáért egyenlő bért kapjon. A két nemet az egyenlő versenyfeltételek biztosítása mellett egyenlő bánásmód is megilleti. Az egyenlő bánásmód elve garantálja a diszkrimináció tilalmát, vagyis a hátrányos megkülönböztetéstől mentes életet. Szükséges a női esélyegyenlőség érdekében nőkre szabott foglalkoztatási programok kezdeményezése, a család és a munkahely összeegyeztetésének biztosítása, a gyermekvédelmi és gyermekjóléti szolgáltatások fejlesztése, a 0-3 éves korosztály napközbeni felügyeletének biztosításával (bölcsőde, családi napközi). A szociális biztonsági rendszerek megfelelő kialakítása (betegség, rokkantság, időskor, üzemi baleset vagy foglalkoztatási betegség esetén, munkanélküliség elleni védelem), szülői szabadság biztosítása, a terhes nők, gyermekágyas és szoptató anyák munkahelyi biztonságának javítása. Pakod településen összesen 443 fő (2019-es adat) női lakos él, akiket megilletnek a fent említett jogok.

Fogyatékkal élők: A településen fogyatékkal élők létszáma az önkormányzat általi adatok alapján 39 fő. Az önkormányzat által kitöltött táblázat alapján megállapítható, hogy a fogyatékos lakosság életkori adatai nem lettek felmérve, azonban a lakosságszámhoz viszonyított arányuk mértéke indokolja a pontos adatfelmérést.

A fogyatékkal élő emberek rokkant nyugdíjból, járadékból élnek és megélhetési problémáik vannak. A munkaerőpiacon az elhelyezkedésük nehéz. Ennek érdekében szükséges a fogyatékkal élők számára az akadálymentes környezet kialakítása, a közlekedési nehézségek miatt a távmunka biztosítása. A szociális ellátások területén a fogyatékkal élő személyek esetében a saját lakókörnyezetben történő segítségnyújtás kapjon prioritást.

A fogyatékkal élők számára jelentős előrelépést jelent az IKSZT, mint közösségi tér kialakítása, ahol a napi sajtóhoz is hozzájuthatnak, akár olvasószobaként is használhatják a teret, de az internetes hozzáférés, illetve a Kulturális közfoglalkoztatottak bevonásával nyújtott szinte állandó jelenléttel jelentős segítség nyújtható.

Szociálisan rászoruló emberek: Pakod önkormányzatának biztosítania kell a jogszabályban meghatározott rendszeres segélyeket, támogatásokat, valamint az eseti segélyeket. Az önkormányzat az intézményein keresztül segítséget kell nyújtson a lakókörnyezetükben élő

fogyatékos személyek részére önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Az önkormányzat a jogszabályi környezet megváltozását követően is fontosnak érzi a legrászorultabb réteg támogatását, ezért a jelenleg 2021. október 12. napjától hatályos szociális rendeletében is lehetőséget biztosít a rászorulóknak eseti segélyekkel történő felkarolására.

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Nem érhető el tanácsadás a célcsoport számára, munkaerő piacon lévő hátrányos helyzet	Cselekvési ütemterv készítése a problématerületekre. A roma lakosság munkaerő piaci elhelyezkedésének segítése.
Gyermekek	Veszélyeztetettség felmérése, unatkozó, csellengő gyermekek. Szociálisan rászoruló gyerekek taníttatása, tehetség gondozás	Jelzőrendszer megerősítése, hatékony működése. Hasznos szabadidő eltöltéséhez programok szervezése. Támogatások nyújtása, alapítványok felkutatása, gyermekétkeztetés biztosítása a szünidő alatt is.
Idősek	Idősek hozzáféréseinek javítása az információkhoz, közszolgáltatásokhoz. Biztonságérzet növelése. Egészséges életmód. Generációk közti akadályok legyőzése.	Tájékoztatások szélesebb megteremtése. Figyelemfelkeltő előadások szervezése, prevenció programok. Szűrővizsgálatok szervezése, arra való eljutás megszervezése. Digitális világ megismertetése, hagyományok átadása.
Nők	Nők esélyeinek romlása a munkaerőpiacon. Bántalmazás elkerülése, kezelése. Egészségmegőrzés, szabadidő hasznos eltöltése.	Képzések, tájékoztatók szervezése. Egészségi állapot megőrzéséhez programok. Szabadidős, sporttevékenységek bővítése.
Fogyatékkal élők	Akadálymentes környezet még mindig nem 100 %-os. Nincs munkahely a fogyatékkal élők számára. Tájékoztatás, kommunikáció hiánya.	Akadálymentesítés megoldása a településen. Munkaerőpiacon történő elhelyezkedés segítése. Programok szervezése, házi segítségnyújtás, falugondnoki szolgálat igénybevétele.
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások		
beazonosított problémák		fejlesztési lehetőségek
belterületi utak, járdák állapota		utak, járdák minőségének javítása
elszigetelődés, társas kapcsolatok hiánya		közösségi programok szervezése
tájékoztatás, kommunikáció hiánya		képzések, figyelemfelhívó plakátok készítése
egészségmegőrzés		szűrővizsgálatok szervezése, tájékoztatás szélesebb körben

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák integrációja megvalósul.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők felzárkóztatása megtörténik.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek biztonságos fejlődését, egészségének megőrzését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök biztonságára és jólétére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a biztos jövőkép kialakulását, a közösség védőhálójának megteremtését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők közösségi kapcsolatainak fejlesztésére.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek a fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósított intézkedések esetében együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége											
1	Egészségügyi életvezetési tanácsadások hiánya	Nem érhető el ezen tanácsadások a célcsoport számára	Zalaszentgróti Kistérség Szociális Szolgáltatástervezési Felzárkózási Konceptió	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), Új Roma Stratégia(2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	háztartási ismeretek képzés; orvosi, védőnői tájékoztatás tartása; jövedelem beosztásáról tájékoztató előadás szervezése;	Polgármester, védőnő	2027. 12. 31. (péntek)	10	közösségi szakember, költségvetés, pályázat, önkormányzat helyet és eszközt biztosít.	2027. december 31.	---
2	munkaerőpiacon lévő hátrányos helyzet roma lakosság részére	életminőség javítása	Zalaszentgróti Kistérség Közfoglalkoztatási Konceptió	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), Új Roma Stratégia(2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	A roma lakosság munkaerő piaci elhelyezkedésének segítése: képzések szervezése, illetve a képzésekhez történő hozzájutás lehetőségének ismertetése Az Önkormányzat és a Munkaügyi Központ által szervezett képzések keretében több ember is részt vett. További cél az elsődleges munkaerő piaci	Polgármester, alpolgármester	2027. 12. 31. (péntek)	5 fő részére munkalehetőség keresése	közösségi szakember, költségvetés, pályázat, önkormányzat helyet és eszközt biztosít	2027. december 31.	---

II. A gyermekek esélyegyenlősége

		elhelyezkedés.							
1	<p>Szabadidős terek, helyszínek létrehozása</p> <p>unatkozó, csellengő gyermekek</p>	Életminőség javítása, szabadidő hasznos eltöltése	Zalaszentgróti Kistérség Közfoglalkoztatási Konceptió	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MINTFS 2030), Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Kapcsolatfelvétel a szülőkkel, civil szervezetekkel, partnerekkel programok szervezése, sporteszközpark létrehozása, műfüves pálya létrehozása, sporttöltő építése	Polgármester, 2027. 12. 31. alpolgármester (péntek)	15 fő részére	közösségi szakember, költségvetés, pályázat, önkormányzat helyet és területet biztosít	2027. december 31.
2	<p>Étkeztetés</p> <p>nehéz anyagi körülmények között élő gyermekek napi egyszeri meleg étkeztetésének biztosítása, nyári gyermekfelügyelet hiánya</p>	gyermekétkeztetés biztosításának hatékonyabbá tétele, nyári szabadidő felügyelet alatti eltöltése	Zalaszentgróti Kistérség Intézményi térítési díja	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MINTFS 2030), Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” a részoruló gyermekek részére, (2007-2032)	gyermek étkeztetés nyújtása mind iskolaidőben, mind a nyári szünidő alatt a törvényben előírtak szerint az önkormányzat biztosítja a szünidei gyermekétkeztést a részoruló gyermekek részére, de ennek hatékonyabbá tétele, hogy mindenki vegye igénybe, nyári gyermekfelügyelet biztosítása	polgármester 2027. 12. 31. (péntek)	4 család részére szemléletformálás	szakember, költségvetés, önkormányzat helyet biztosít	2027. december 31.
3	<p>Tehetséggondozás</p> <p>szociálisan rászoruló gyerekek taníttatása, továbbtanulás lehetőségének növelése</p>	Tehetséggondozás, költségvetés, továbbtanulás lehetőségének növelése	Szociális ellátó rendszeren keresztüli támogatások nyújtása, alapítványok felkutatása az önkormányzat továbbra is támogatja a rászoruló és	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MINTFS 2030), Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia	Szociális ellátó rendszeren keresztüli támogatások nyújtása, alapítványok felkutatása az önkormányzat továbbra is támogatja a rászoruló és	Polgármester 2027. 12. 31. (péntek)	20 %-os támogatás növelése	közösségi szakember, költségvetés, pályázat,	2027. december 31.

4	Veszélyeztetés mértékének felmérése	a veszélyeztetett gyerekek számának emelkedése	veszélyeztetettség megszüntetése,	Közzoktatási fejlesztési koncepció	(2007-2032)	tehetséges gyermekek tanulását, Bursa Hungarica Ösztöndíjpályázat.	Polgármester, gyermekjóléti szakember	2027. 12. 31. (péntek)	12 fő (4 család) szemléletformálás erősítése	közösi szakember, költségvetés, önkormányzat helyet biztosít	2027. december 31.	---
1	Nők esélyeinek romlása a munkaerőpiacon	Nők esélyeinek romlása a munkaerőpiacon, képzések hiánya	Életminőség javítása	Költségvetés, Közzoktatási fejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Stratégia 2030 (MNTFS 2030) Nemzeti ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Magyar Nemzeti Társadalmi Stratégia 2030 (MNTFS 2030) Nemzeti ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	3 fő átképzés lehetőségeinek biztosítása	költségvetés, pályázat, önkormányzat helyet biztosítja	2027. december 31.	---
2	Tájékoztató nők bántalmazása esetén	Esetleges bántalmazás elkerülésében történő segítségnyújtás nincs a településen	A nők biztonságérzetének növelése, életminőség javítása	Költségvetés	Magyar Nemzeti Társadalmi Stratégia 2030 (MNTFS 2030), Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Magyar Nemzeti Társadalmi Stratégia 2030 (MNTFS 2030), Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	3 alkalommal tájékoztatás szervezése	költségvetés, önkormányzat helyet biztosít	2027. december 31.	---

3	Egészségmegőrző és szabadidős programok szervezése	A nők mentális állapotának javítása, állapotának javítása, szabadidő hasznos eltöltése	A nők egészségi állapotának javítása, szabadidő hasznos eltöltése	A női költségvetés, költségvetés, sportkoncepció	Egénylősségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), Nők és Férfiak Társadalmi Egénylősségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Polgármester, 2027. 12. 31. közművelődési (péntek) szakember	50 %-os növekedést szeretnénk	1 fő, költségvetés, pályázat, önkormányzat helyet biztosít	2027.12.31.	---
IV. Az idősek esélyegénylőssége											
1	Időskorúak részére bővebb tájékoztatás	nincs külön fórum, illetve tájékoztatás a időskorúak részére a szolgáltatások igénybevételének módjáról	életminőség javítása	Az időskorúak részére a költségvetés, költségvetés	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), Nők és Férfiak Társadalmi Egénylősségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021-2022), (2023-2024)	Az időskorúak alapellátásának biztosítása. A Nyugdíjas Klub által szervezett programokban való részvétel.	Polgármester	25 % növekedést szeretnénk elérni	1 fő, költségvetés, pályázat, önkormányzat helyet biztosít	2027. december 31.	---
2	Elszigetelődés megszüntetése	Egyedül élő idős emberek nehezen férnek a szolgáltatásokhoz.	Az idősök részére a szolgáltatások minél szélesebb körű biztosítása	Az idősök részére a költségvetés	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	A közszolgáltatások elérésének biztosítása (egészségügy, közművelődés, stb.) Az önkormányzat terítés ellenében az idősök részére biztosítja az egészségügyi intézményekbe való eljutáshoz a	Polgármester, falugondnok	20 %os növekedés elérése	1 fő, költségvetés, önkormányzat a gépjárművet biztosítja	2027. december 31.	---

3	Közbiztonság fokozása	Az időskorúak biztonságérzetének fenntartása, javítása	kevesebb betörés, félelem megszűnése, élhetőbb környezet megteremtése	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	hosszaférést. Figyelemfelkeltő előadások szervezése az időseket fokozottan veszélyeztető bűncselekmények jellegére ezek kivédésére. Információs anyagok, szórólapok készítése.	Polgármester, Közeti megbízott	2027. 12. 31. (péntek)	5 alkalommal tájékoztató tartása	1 fő, költségvetés, önkormányzat helyet biztosítja	2027. december 31.
4	Szűrővizsgálat szervezése	Az idős ember a kor előrehaladtával nagyobb eséllyel betegszik meg, növekszik a megbetegedések kockázata, az egészség nagyobb figyelmet igényel.	Az idős emberek életminőségének javítása	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Több szűrővizsgálat szervezése, felvilágosító előadások tartása, gyógytorna, egészségmegőrző torna biztosítása. Szűrővizsgálatokra történő csoportos beszállítás.	Polgármester (péntek)	2027. 12. 31. (péntek)	6 alkalom biztosítása minimum	1 fő szakember, költségvetés, önkormányzat helyet biztosítja	2027. december 31.
5	Rendezvények szervezése	Az idős ember, mint erőforrás nincs kihasználva generációk közötti akadályok legyőzése	Életminőség javítása, szabadidő hasznos eltöltése	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Speciálisan az idősek részére biztosított rendezvények, szolgáltatások szervezése, ehhez kedvezmények nyújtása. A programokon való részvétel során az idősek tapasztalatainak átadása, hagyományok megismertetése, tudásuk kamatoztatása. Fiatalok az idősebbeknek megmutathatnák a modern digitális világ hasznosságát, internet,	Polgármester, közművelődési szakember	2027. 12. 31. (péntek)	6 alkalommal rendezvény szervezése	2 fő, költségvetés, önkormányzat helyet biztosít.	2027. december 31.

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

							mobiltelefon használatát.					
1	Közintézmények akadálymentesítése része nem akadálymentes	Közintézmények javítása, közszolgáltatáshoz való hozzáférés, járdaépítés a település egész területén	Költségvetés	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), Országos Fogyatékkassági Program (2015-2025)	A közintézmények szolgáltatásainak igénybevétele, közlekedést tesztí problémamentessé.	Polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	1 intézmény akadálymentesítése	1 fő, költségvetés, pályázat, önkormányzat területet biztosítja	2027. december 31.	---	
2	Adatgyűjtés, tájékoztatás, munkaerő piaci elhelyezkedés	Nincs, vagy kevés a munkahely a fogyatékkal élők számára	Költségvetés	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), Országos Fogyatékkassági Program (2015-2025)	Az önkormányzat együttműködik a helyi vállalkozókkal a fogyatékkal élők elhelyezkedése érdekében.	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	6 alkalommal tájékoztatás szervezése	1 fő, költségvetés, önkormányzat eszközök biztosít	2027. december 31.	---	
3	Tájékoztatás elégtelen	Szűrővizsgálatokról, szociális ellátórendszer igénybevételelőli segítség nyújtás	költségvetés	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), Országos Fogyatékkassági Program (2015-2025)	Kommunikációs információk akadályok megszüntetése. Egészség javulása vagy szinten-tartása, segítségnyújtás és étkeztetés biztosítása a továbbiakban is. Falugondnoki szolgálat igénybevétele, önkéntesek bevonása.	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	15 fő részére házi segítségnyújtás biztosítása	2 fő, költségvetés, önkormányzat eszközök biztosít	2027. december 31.	---	

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

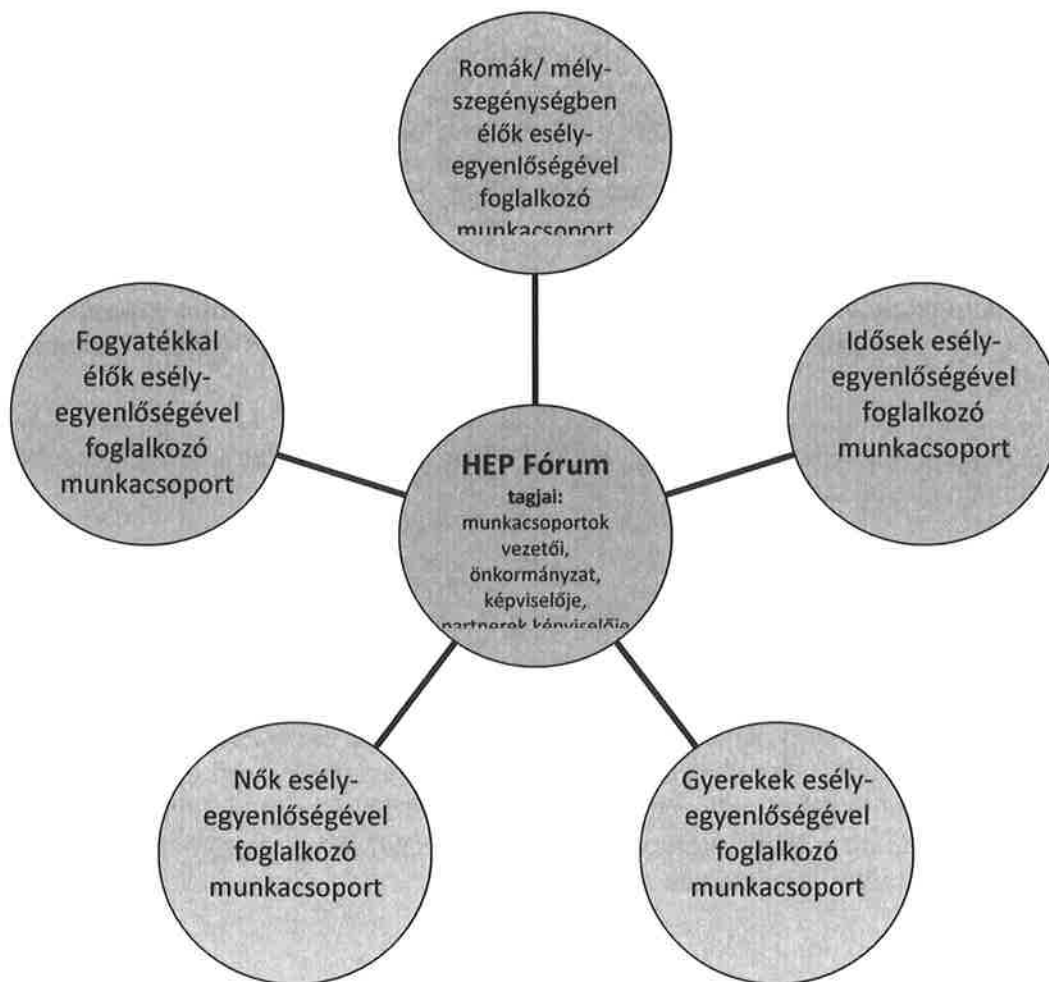
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Pakod község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Pakod Község Önkormányzat képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 67/2022. (XII.21.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Pakod, 2022. december 22.

Halek László
polgármester

Pakod Község Önkormányzat
Képviselőtestülete
8799 Pakod, Csány L. u. 2.
Tel.: 83/377-002. Fax.: 83/576-021.
E.mail: pakodhiv@axelero.hu

Tárgy: Kivonat a Pakod Község Önkormányzat
2022. december 21. napi határozatáról

A Pakod Községi Önkormányzat Képviselő-testülete az alábbi határozatot hozta.

67/2022. (XII.21.) önkormányzati határozat

Pakod Község Önkormányzatának Képviselő testülete úgy határozott, hogy a 2023-2027 évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és elfogadta.

Pakod Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

Felelős: Halek László polgármester

Határidő: folyamatos

K. m. f.

Halek László s.k.
polgármester

dr. Gajár István s.k.
jegyző

A kivonat hiteles:
Pakod, 2022. december 21.

Répásiné dr. Szilágyi Anna
aljegyző

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Pakod község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Pakod Község Önkormányzat képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 67/2022. (XII.21.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Pakod, 2022. december 22.

Halek László
polgármester

Pakod Község Önkormányzat
Képviselőtestülete
8799 Pakod, Csány L. u. 2.
Tel.: 83/377-002. Fax.: 83/576-021.
E.mail: pakodhiv@axelero.hu

Tárgy: Kivonat a Pakod Község Önkormányzat
2022. december 21. napi határozatáról

A Pakod Községi Önkormányzat Képviselő-testülete az alábbi határozatot hozta.

67/2022. (XII.21.) önkormányzati határozat

Pakod Község Önkormányzatának Képviselő testülete úgy határozott, hogy a 2023-2027 évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és elfogadta.

Pakod Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitátást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

Felelős: Halek László polgármester

Határidő: folyamatos

K. m. f.

Halek László s.k.
polgármester

dr. Gajár István s.k.
jegyző

A kivonat hiteles:
Pakod, 2022. december 21.

Répásiné dr. Szilágyi Anna
aljegyző

